

TAIVALKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2022 TALOUSSUUNNITELMA 2023 - 2024

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

Sisällysluettelo

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	3
2. KUNTASTRATEGIA – NÄKYMÄ VUOTEEN 2022	4
2.1. Painopisteet kunnan kehittämisessä	4
2.2. Tavoitteet ja toimenpiteet	5
3. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022 – 2024	11
3.1. Yleisperustelut ja toimintaympäristö	11
3.1.1. Alue ja väestö	14
3.1.2. Työllisyys	16
3.1.3. Kuntatalous	18
3.1.4. Talousarvion tilannekuva	23
3.2. Käyttötalousosa	26
3.2.1. Keskusvaalilautakunta	26
3.2.2. Tarkastuslautakunta	27
3.2.3. Valtuusto	30
3.2.4. Kunnanhallitus	31
3.2.5. Sosiaali- ja terveyslautakunta	34
3.2.6. Sivistyslautakunta	41
3.2.7. Tekninen lautakunta	57
3.2.8. Talous lautakunnat	62
3.3. Tuloslaskelmaosa	63
3.4. Investointiosa	65
3.5. Rahoitusosa	69
4. TYTÄRYHTEISÖT	70
4.1. Kiinteistö Oy Siikataival	70
4.2. Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	71
4.3. Taivalkosken Kyläverkot Oy	71
4.4. Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit	72
5. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	73

1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Eteenpäin elävän mieli, sanoo sananlasku ja niin myös meillä Taivalkoskella.

Vuoden 2022 aikana viedään läpi historiallisen isoa muutosta. Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön kesällä 2021. Hyvinvointialueet käynnistävät toimintansa vuoden 2023 alusta, jolloin sote- ja pelastuspalvelut siirtyvät maakunnallisille toimijoille. Valmistelu on edennyt Pohjois-Pohjanmaalla ripeää tahtia ja vauhti edelleen kiihtyy mitä lähemmäksi siirtoajankohtaa menemme. Vaikka valmistelutyötä on tehty, on edelleen myös talouteen- ja toimintaan liittyviä kysymyksiä, joihin vastaukset löytyvät vasta matkan varrella. On selvää, että niin kunta kuin hyvinvointialuekin toimijoina kehittyvät muutoksen jälkeenkä ja rinnakkaiselon tulee palveluiden rajanpinnassa säilyä tiiviinä.

Edellisen muutoksen lisäksi ovella odottaa jo seuraava iso rakenteellinen muutos, kun työllisyys- ja elinkeinopalvelujen siirtäminen kuntien muodostamien yhteistoiminta-alueiden vastuulle on suunniteltu toteutettavaksi vuoden 2024 aikana. Lainsäädäntöä asian tiimoilta valmistellaan, mutta pohjatyötä tehdään jo aktiivisesti. Taivalkoskella valmistaudutaan muutokseen muun muassa JobBoost hankkeen kanssa. Taivalkosken kunta ei ole mukana työllisyyden kuntakokeiluissa, mutta yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on edelleen tiivistetty ja lähdetty luomaan kuntalaisia ja yrityksiä palvelevia malleja.

Taivalkosken kunnan talousarviota on jälleen valmisteltu tiukassa raamissa unohtamatta kuitenkin kehittämistä ja investointeja. Kunnan väkimäärän väheneminen on hidastunut ja lyhyen aikavälin tarkastelussa väkimäärä on ajoittain jopa lisääntynyt. Yritykset tuovat viestiä työvoimapulasta ja tähän haasteeseen vastaamme niin alueellisella kuin paikallisella yhteistyöllä monin eri keinoin. Väkimäärän laskun taittuminen näkyy myös varhaiskasvatuksessa ja koulupuolella. Taivalkosken investointisuunnitelma vuodelle 2022 on 3,1 milj. Koulun perusparannusinvestoinnit jatkuvat nyt yläkoulun perusparannusremontin käynnistämällä jatkuen myös vuoden 2023 puolelle. Kiinteistöjen perusparannukset ovat investoinneissamme näkyvästi esillä ja suunnittelua tehdään aktiivisesti. Kehittämissyhtiön rooli on merkittävä erilaisissa työllisyys- ja elinkeinohankkeissa. Monipuolinen kehittämistoiminta on satsausta tulevaisuuteen ja tätä työtä jatketaan edelleen myös tulevina vuosina.

Entä jos kaikki käykin lopulta hyvin? Tätä olen ääneenkin muutosten keskellä syksyn ajan lausunut. Uskon, että Taivalkoskella on mahdollisuus sopeutua ja kehittyä muutosten mukana nyt ja tulevaisuudessa. Yhteistyöllä näin myös tulevaan vuoteen.

Kaisu Lehtinen-Nevalainen

kunnanjohtaja

2. KUNTASTRATEGIA – NÄKYMÄ VUOTEEN 2022

Taivalkosken näkymä

Tuhansien tarinoiden pitäjässä viihdytään. Toimintakulttuurimme on ketterä ja yhteen hiileen puhaltava. Monipuoliset koulutusmahdollisuudet, puhdas luonto, kulttuuri ja liikunta lisäävät yrittäjyyttä ja elävöittävät kuntaa.

2.1. Painopisteet kunnan kehittämisessä

Keskeiset painoalueet suunnitelmakaudella ovat:

Hyvinvoinnin edistäminen

Taivalkosken kunta ylläpitää ja edistää toimia, joilla lisätään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta sekä terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toiminna.

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Yritystoiminnan aloittamisen tukeminen ja tarvittavan infran tarjoaminen. Elinvoimapolitiittisista investoinneista huolehtiminen. Elinvoimaan vaikuttavat tekijät huomioidaan kunnan toiminnassa.

Talous- ja omistajapolitiikka

Kuntakonsernin talous on tasapainossa ja omaisuutta hallinnoidaan suunnitelmallisesti.

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöpolitiikka seuraa aikaa. Henkilöstöpolitiikassa varaudumme ulkomaalais työvoiman vastaanottamiseen.

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Palvelut tuotetaan asiakaskeskeisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai os-topalveluna. Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria.

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteena on olla yhteisöllisempi kunta, jossa toisista välitetään. Kunnan hyvinvointiryhmään pyritään jatkossa ottamaan mukaan edustajia myös kuntaorganisaation ulkopuolelta. Toiminnassa kehitetään sähköistä palautejärjestelmää ja nuoret halutaan mukaan vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

2.2. Tavoitteet ja toimenpiteet

Hyvinvoinnin edistäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Hyvinvointikertomuksen mukainen toiminta	Hyvinvointikertomuksen mukaiset yksityiskohtaiset toimenpiteet tavoitteille ovat määritelty hyvinvointisuunnitelmassa, jota tarkennetaan valtuustossa vuosittain
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tunnistetaan kuntapalveluiden ennaltaehkäisevyys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Neuvola-, varhaiskasvatus-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystalveluiden tulee olla riittävät ja kaikkien saatavilla ○ Liikuntapaikkojen kehittäminen ja ylläpito ○ Hyvinvointisetelin käytön selvittäminen (mm. liikunta- ja kulttuuripaikat) ○ Kirjaston, kulttuuripalveluiden ja kansalaisopiston palveluiden edelleen kehittäminen ○ Toimi- ja työskentelytilat pidetään kunnossa
Kauis ja siisti ympäristö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ympäristöstä huolehditaan säännöllisesti ▪ Taajama pidetään viihtyisänä ▪ Reitistöjä ja niiden markkinointia kehitetään ▪ Hankerahojen aktiivinen hakeminen ▪ Järjestetään tempauksia ”pidetään ympäristömme siistinä”
Nuorten syrjäytymisen vähentäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nuorten alle 25 vuotta työllistäminen erilaisiin töihin nuorisotakuun perusteella ▪ Koulupudokkaista huolehtiminen

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Työpaikkojen määrän kasvattaminen 300:lla vuoteen 2021 mennessä	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nykyisten yritysten laajenemisen tukeminen ja koulutusedellytyksistä huolehtiminen ▪ Taivalkosken kunnan tavoitteiden näkyminen Naturpolis Oy:n toiminnassa ▪ Kunta osallistuu valikoituihin investointeihin ▪ Taivalkosken kilpailuetujen tunnistaminen ja huomion kohdistaminen siihen (mm. imago, tunnettavuus, toimittilaa, edullinen energia, kaavoitus) ▪ Senioriryttäjäyden osaamisen hyödyntäminen
Tutkinnon suorittaneille nuorille tataan työpaikka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Peruskoulun päättäneet ohjataan jatko-opiskeluun ▪ Varataan talousarvioon tarvittavat varat nuorten työllistämiseen
Väkiluvun laskun pysäyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Muuttajatutkimuksen toimintasuunnitelman käyttöönotto ▪ Valmius ottaa vastaan maahanmuuttajia ja työperäisten maahanmuuttajien kannustaminen vakituisiksi kuntalaisiksi ▪ Kuntamarkkinoinnin kehittäminen ja brändityön toimenpiteiden käyttöön ottaminen (mm. kansainvälinen markkinointi, sosiaalinen median aktiivisempi hyödyntäminen ja turvallisuusimagon luominen) ▪ Asumiseen liittyvien taksojen pitäminen kilpailukykyisenä
Etätyön kehittäminen	Suomen laajin laajakaista ja sen käytön aktivointi
Osa-aika-asukkaiden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktivoidaan osa-aika-asukkaita asumaan pidempään ja muuttamaan mahdollisesti asumaan pysyvästi ▪ Rakennusjärjestys- ja lupakäytäntöjen tarkastelu
Matkailupalveluiden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Majoituskapasiteetin lisääminen ▪ Ohjelmapalveluiden kehittäminen ▪ Tilojen tarjoaminen toimijoille ▪ Markkinointi (alue, kansainvälinen)

Talous- ja omistajapolitiikka

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tarkastellaan ja hallinnoidaan kiinteistöomaisuutta käyttötarkoituksen mukaisesti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan omistuksessa säilytettävät ja käyttötarkoitukseltaan kehitettävät kiinteistöt ○ Kunnan omistuksesta luovutettavat kiinteistöt (mm. myyminen, purkaminen)
Toimintojen lakiin perustuva yhtiöittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toimintojen yhtiöittämisen selvittäminen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vesihuoltolaitos ○ Kaukolämmön jakelu ○ Vuokrattavat toimitilat
Kuntakonsernin talous on tasapainossa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunnan vuosikate kattaa poistot ▪ Investoinnit rahoitetaan pääosin omarahoituksella ▪ Lainamäärä per asukas ovat alle valtakunnan keskiarvon
Konsernietu tytäri- ja osakkuusyhteisöjen toiminnassa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tytäri- ja osakkuusyhteisöjen luokittelu ja tavoitteiden määrittäminen ▪ Tavoitteiden määrittely omistajaohjauksessa (esim. yhtiöjärjestyksessä)

Henkilöstöpolitiikka

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Osaava, motivoitunut ja muutokkyinen henkilöstö	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Onnistuneet rekrytoinnit <ul style="list-style-type: none"> ○ Kunnan kannalta paras vaihtoehto/ei poliittinen päätös ja täydentää tiimiä. Tulevan esimiehen vahva vaikutusmahdollisuus ▪ Hyvät johtamiskäytännöt ▪ Työelämän uudistaminen ja sukupolven vaihtuminen ▪ Yrittäjämäisempi näkemys työelämään ▪ Hyvät käytänteet työhön perehdyttämiselle ▪ Kunnan pelinsääntöjen määrittäminen etätyöskentelylle (esim. osatyökykyiset)
Henkilöstöohjelman mukainen toiminta henkilöstöjohtamisessa	Henkilöstöjohtamisen painopisteet on määritelty erillisessä henkilöstöohjelmassa

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Hyvät kuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Huomioidaan ohjenuorana toimialojen vuosisuunnitelmien laadinnassa ▪ Palvelutarjonta paremmin näkyvillä kunnan verkkosivuilla ▪ Oikeilla paikolla osaavat ja aktiiviset toimijat ▪ Kysynnän mukaiset liikenneyhteydet ja saatavuus
Lukiokoulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kilpailukykyinen ja houkutteleva oma lukio, jolla houkutteellaan opiskelijoita kunnan ulkopuolelta ▪ Liikuntapaikkojen vetovoimaisena pitäminen kurssitarjonnassa
Toisen asteen ammatillisen koulutuksen säilyttäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ammatillisen koulutuksen toimipisteen säilyttäminen (metsäkoneenkuljettaja, maarakennuskoneen kuljettaja, kaivosmieskoulutus, lähihoitaja) ja uusien opiskelulinjojen avaaminen (esim. uudet alat ja digitaalisuus) ▪ Kunnalla aktiivinen rooli elinkeinoelämän toimijoille koulutuksen tarjonnasta ▪ Kunnalla aktiivinen rooli toimipisteen markkinoinnissa ▪ Laadukkaat toimitilat
Palveluita tuotetaan useilla eri tavoilla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Palveluita tuotetaan omana toimintana, kuntien välisenä yhteistyönä, yhteistyössä kolmannen sektorin tai yrityksiä kautta sekä ostopalveluna ▪ Ostopalveluiden säännöllinen kilpailuttaminen ▪ Hankintalain ulkopuolisissa hankinnoissa otetaan huomioon alue ▪ Palvelusetelin käytön laajentaminen
Tukipalveluiden tuottaminen järkevästi ja tarkoituksen mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta on tiiviisti mukana maakunta- ja sote-uudistukseen liittyvien tukipalveluiden uudelleen järjestelyssä (ruokapalvelut, talous- ja henkilöstöhallinto, kiinteistöhoito ja ICT-toiminta)
Taivalkoski on Koillismaan kulttuuriverduri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta turvaa jatkossakin laadukkaat kulttuuripalvelut ▪ Kunta ostaa kulttuuripalveluja Päätalo-instituutilta
Korkeakouluopintojen mahdollistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen ja luominen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa (etätenttiminen kansalaisopistossa) ▪ Oulun yliopiston ja Oulun ammattikorkeakoulun kanssa partnerikumppanuuden tavoittelu

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteet	Toimenpide-ehdotukset
Yhteisöllisyyden kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kunta kutsuu, sidosryhmät tasaisin välein pohtimaan mm., miten Taivalkoskea kehitetään tulevaisuudessa? ▪ Välittämisen kulttuurin lisääminen (keinoina mm. yhdessä toimiminen, erilaiset kokoontumiset, talkoohen- gen elvyttäminen, vastuun ottaminen lähimmäisistä) ▪ Hyvä yhteistyö aktiivisen kolmannen sektorin kanssa ▪ Tapahtumien edelleen järjestäminen kuntalaisille ▪ Tuetaan asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua, valmistelua ja toteutusta
Palautejärjestelmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sähköinen palautejärjestelmä kunnan kotisivuille ▪ Kuntalaiskyselyjen tekeminen toimintoja kehitettäessä
Hyvinvointityöryhmän kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hyvinvointityöryhmän täydentäminen kuntalaisten ja yhteisöjen edustajilla Kuntalaiskyselyjen tekeminen toimintoja kehitettäessä
Poliittinen päätöksenteko ja vaikuttaminen tutuksi nuorille	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nuorisovaltuuston edustajalle on lähetetty kutsu valtuuston kokouksiin

Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kuntalain (410/2015) mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Kuntakonsernin toiminta tulee olla järjestetty laadukkaasti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Kunnan tasapainoinen palvelujärjestelmä muodostuu omasta tuotannosta, ostopalveluista sekä muiden tuottamista palveluista. Kuntakonsernissa toteutetaan omistajaohjauksen periaatteita ja tytäryhtiöt toteuttavat kunnan toimintapolitiikkaa (henkilöstöpolitiikka, hyvä hallintotapa, toiminnalliset tavoitteet, sitovat tavoitteet).

Konsernijohton tavoitteet tytäryhtiöiden valvonnassa

- 1) Konsernijohton tulee huolehtia, että tytäryhtiöt noudattavat kuntakonsernille hyväksytyjä konserniohjeita.
- 2) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia muodostamaan kunnan kanta tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa.
- 3) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia, jotka toimivat tytäryhtiöiden hallituksissa.

Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien tavoitteet

- 1) Huolehtivat, että tytäryhtiöiden hallitusten päätöksiä tehtäessä otetaan huomioon yhtiön edun lisäksi myös kunnan etu.
- 2) Tarvittaessa ovat yhteydessä konsernijohtoon ennen asian ratkaisemista tytäryhtiön hallituksessa.
- 3) Huolehtivat, että tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tai muutoin tytäryhtiölle esittämät vaatimukset tulevat täytetyiksi.

3. TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2022 – 2024

3.1. Yleisperustelut ja toimintaympäristö

Kunnan talousarviosta ja -suunnitelmasta niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta on säännökset kuntalaissa. Tämän lisäksi talousarviosta ja -suunnitelmasta antaa ohjeita ja suosituksia Suomen Kuntaliitto. Talousarvio- ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Kuntalaki (410/2015) korostaa konserninäkökulmaa sekä kunnan toiminnan ja talouden ohjausta kokonaisuutena. Kuntakonserni sisältää kunnan oman organisaation, mukaan lukien kunnan liikelaitokset, sekä eri yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) tarkoittama määräysvalta.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio käsittää käyttötalous-, tuloslaskelma-, investointi- ja rahoitusosat. Samaa rakennetta noudetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä toteutumisvertailussa.

Talouden tasapainottamista koskeva sääntely

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee myös kuntayhtymiä, jolloin kuntien ja kuntayhtymien alijäämiä koskevat samat velvoitteet. Kuntayhtymät voivat jatkossa olla kuntien tapaan arviointimenettelyn kohteena. Alijäämän kattamisvelvollisuus koskee vain kunnan tai kuntayhtymän taseeseen kertynyttä alijäämää, ei konsernitaseen alijäämää.

Kuntalain määräyksillä on pyritty lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosääntelyä erityisesti tilanteessa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on määrältään merkittävä. Kunnalla on ehdoton tasapainovaatimus taloussuunnittelussa alijäämätilanteessa: taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma.

Kunnanhallituksen rooli tasapainoisen taloussuunnitelman laatimisessa on keskeinen. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskevaa sääntelyä on tiukennettu uudessa kuntalaissa niin, että alijäämä tulee kattaa määrääjassa eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovutaan ja yksilöidyt tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Käyttötalousosa

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan käyttösuunnitelmien avulla. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosa on laskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot ja käyttöomaisuuteen sitoutuneen pääoman laskennallinen korko ja mahdollisesti muita laskennallisia eriä. Laskelmasta tai perusteluista on käytävä ilmi valtuustoon nähden sitovat erät.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, mitkä tavoitteet ovat sitovia. Mikäli tavoitteiden, määrä rahan tai tuloarvion sitovuudet eivät käy ilmi käyttötalousosan laskelmasta, ne ilmoitetaan talousarvion perustelutiedoissa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulo-rahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Tuloslaskelma esitetään sekä ilman sisäisiä eriä että sisäiset erät sisältävänä.

Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimialoittain ja tehtävittäin. Investointiosassa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio. Vain yli 10 000 euron ylittävät hankinnat rahoitetaan investointiosassa.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa käyttötalouden ja investointien vaikutus kunnan maksuvalmiuteen esitetään rahoituslaskelmakaavan muodossa. Rahoituslaskelmassa otetaan huomioon vain ulkoiset erät.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpanomääräyksiä lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi, sekä päättävät omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä.

Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille.

Talousarvion sitovuus

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Talousarvioasiakirjaan kirjatut sitovat tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

Käyttötalous

Käyttötalousosassa valtuusto hyväksyy toimielinkohtaiset toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Toiminnalliset tavoitteet sekä käyttötalousmäärärahojen ja tuloarvioiden erotus eli toimintakatteet ulkoisten erien osalta ovat sitovia.

Investoinnit

Investointiosan määrärahat ovat sitovia sillä tasolla, jolle valtuusto on määrärahat sitovina hyväksynyt. Mikäli investointikohteelle tulee myös tuloa, niin määräraha sitoo nettomääräisenä.

Muut sitovuudet

Tuloslaskelmanosan toimintakatteen jälkeiset ja rahoitusosan rahoitustoimintaa kuvaavat erät eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Valtuuston nähden sitova taso on lautakunta, jotka ovat kunnanhallitus, sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistyslautakunta ja tekninen lautakunta. .

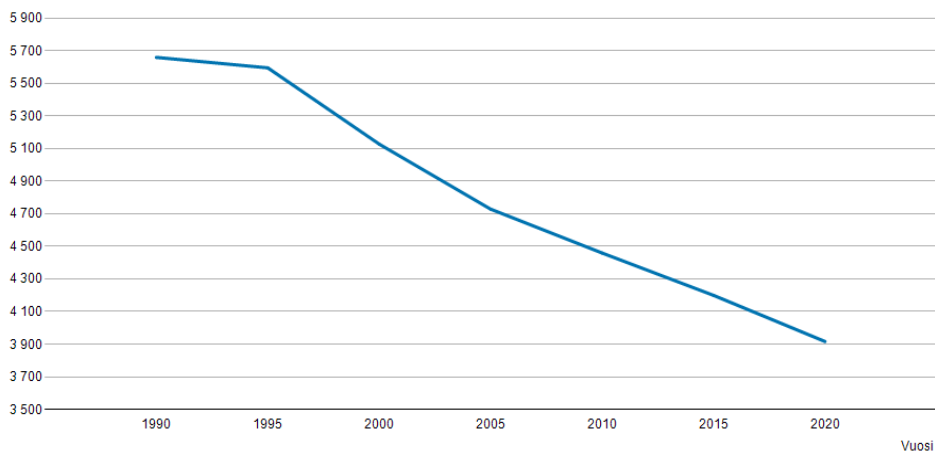
3.1.1. Alue ja väestö

Väestö

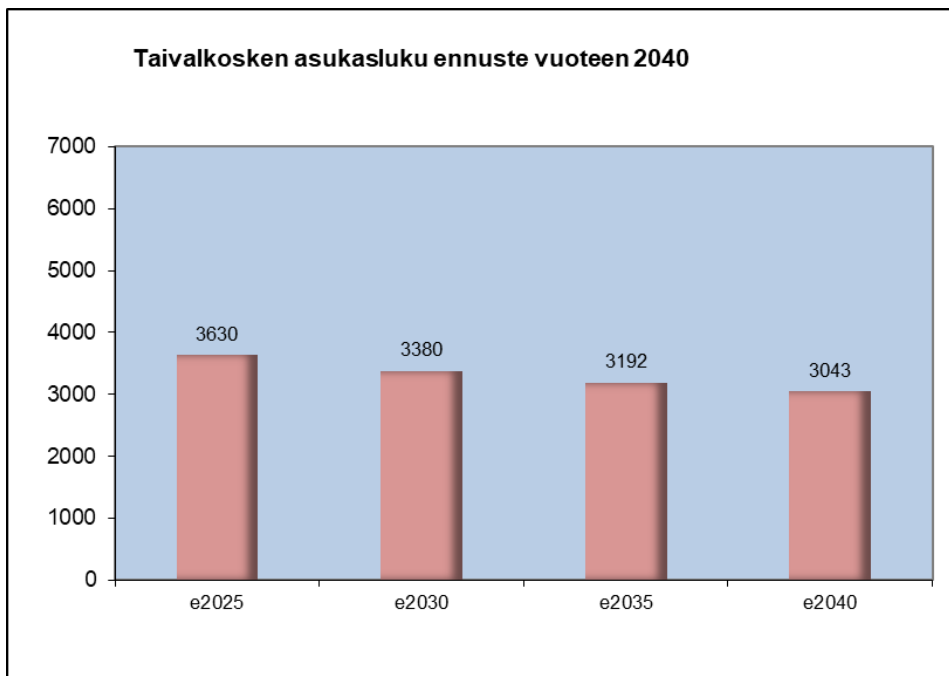
Vuonna 1879 perustettu Taivalkoski kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan. Naapurikuntia ovat Suomussalmi, Pudasjärvi, Posio ja Kuusamo.

Taivalkosken pinta-ala on 2.651 km², josta vesipinta-ala on 213 km² eli 8,0 %. Väestötiheys 1,62 asukasta /km². Kunnan asukasluku 3.920 (31.10.2021)

Väkiluku

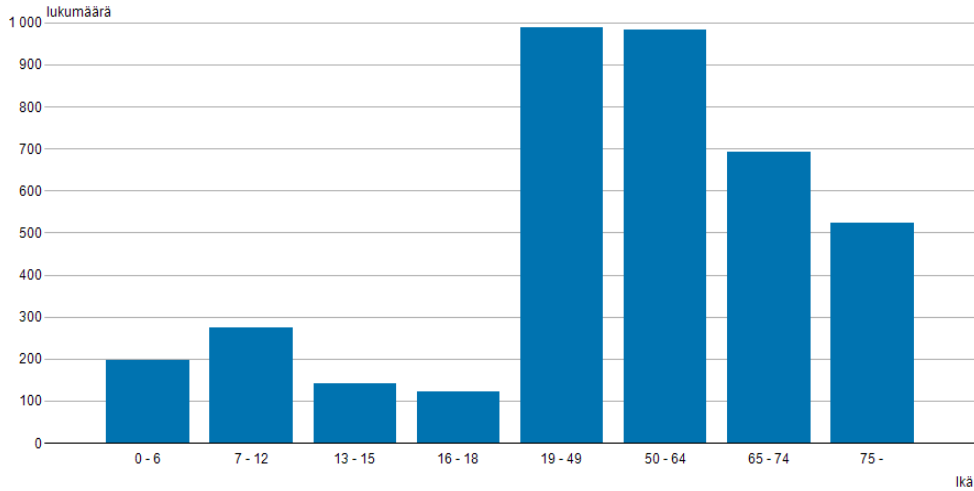
Lähde: Väestörakenne, Tilastokeskus

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken asukasluku 31.12.2020 oli 3.916, josta miehiä 2.070 ja naisia 1.846. Talousarviovuoden 2022 laskelmissa on asukaslukuna käytetty 3.920.

Väestön ikärakenne 31.12.2020

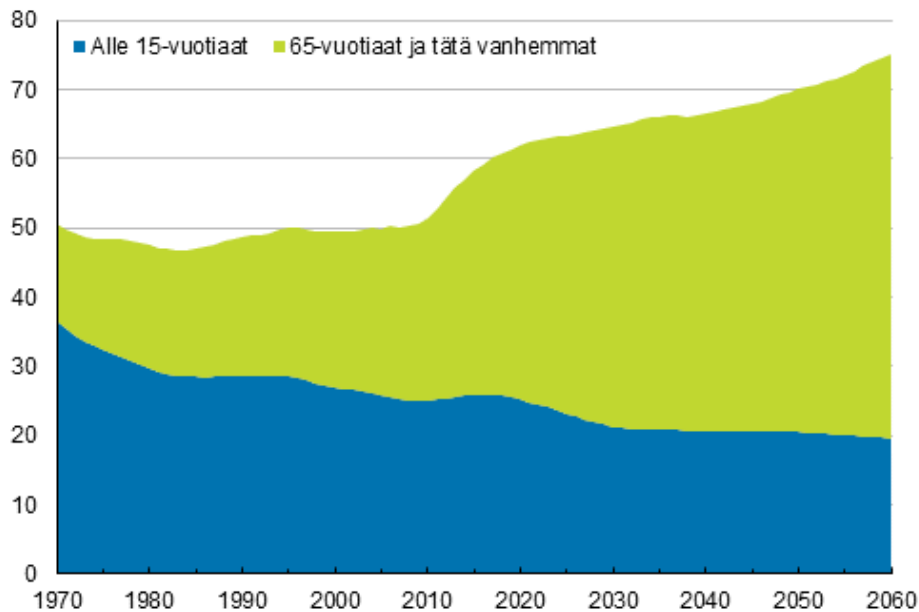

Lähde: Väestörakenne, Tilastokeskus

Taivalkosken kunnan väestön ikärakenteesta yli 65-vuotiaiden osuus nousee vuosittain. Kunnan väestömäärää vähentää syntyvyyden aleneminen ja muualle pois muutto. Nuorten ikäluokkien osuus tulee entisestään laskemaan ja vanhojen ikäluokkien kasvamaan.

Väestöllinen huoltosuhde

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on suhdeluku, joka kertoo kuinka monta ei-työikäistä eli huollettavaa on yhtä työikäistä kohden. Työikäiseksi huoltosuhteen laskukaavassa lasketaan kaikki 15-64 vuotiaat. Ei-työikäisiä ovat puolestaan kaikki muut eli 0-14 vuotiaat ja yli 64-vuotiaat. Väestöllinen huoltosuhde pohjautuu pelkästään väestön ikärakenteeseen, eikä se ota huomioon työllisyyttä.

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne koko maa

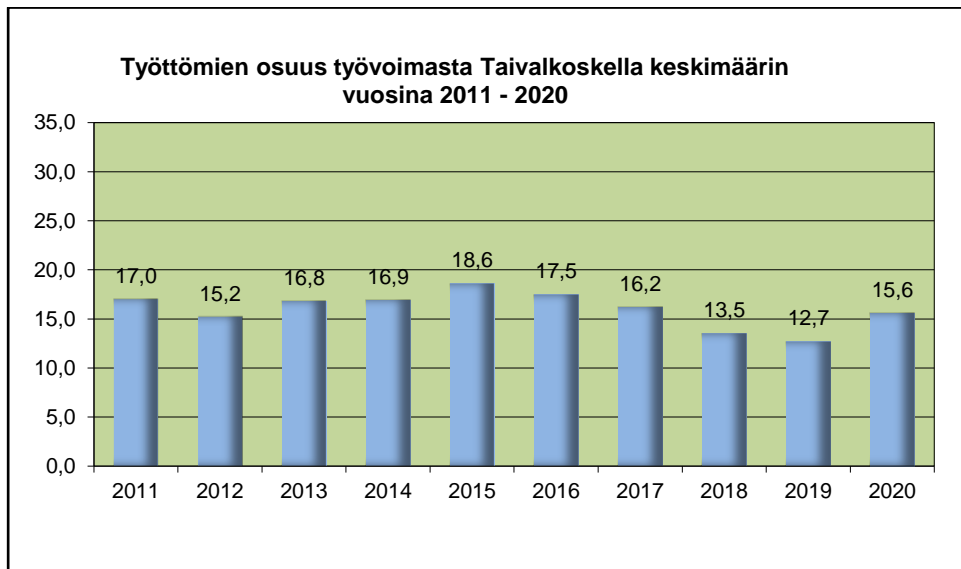
3.1.2. Työllisyys

Työllisyys ja työpaikat

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2020 oli 13,3 % (vuonna 2019 10,1 %). Taivalkosken kunnan keskimääräinen työttömyysaste oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnan korkein.

Lokakuun aikana Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueella ilmoitettiin avoimeksi 6 200 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 35 % suurempi kuin vuosi sitten. Ammattiryhmittäin tarkasteltuna uusia työpaikkoja oli eniten palvelu- ja myyntityöntekijöille, mm. myyjät, lähihoitajat, tarjoilijat sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöille. Lisäksi muut työntekijät -ammattiryhmän uusia työpaikkoja oli mm. rakennusapulaiset, toimisto- tai laitossiivoajat, ravintolatyöntekijät.

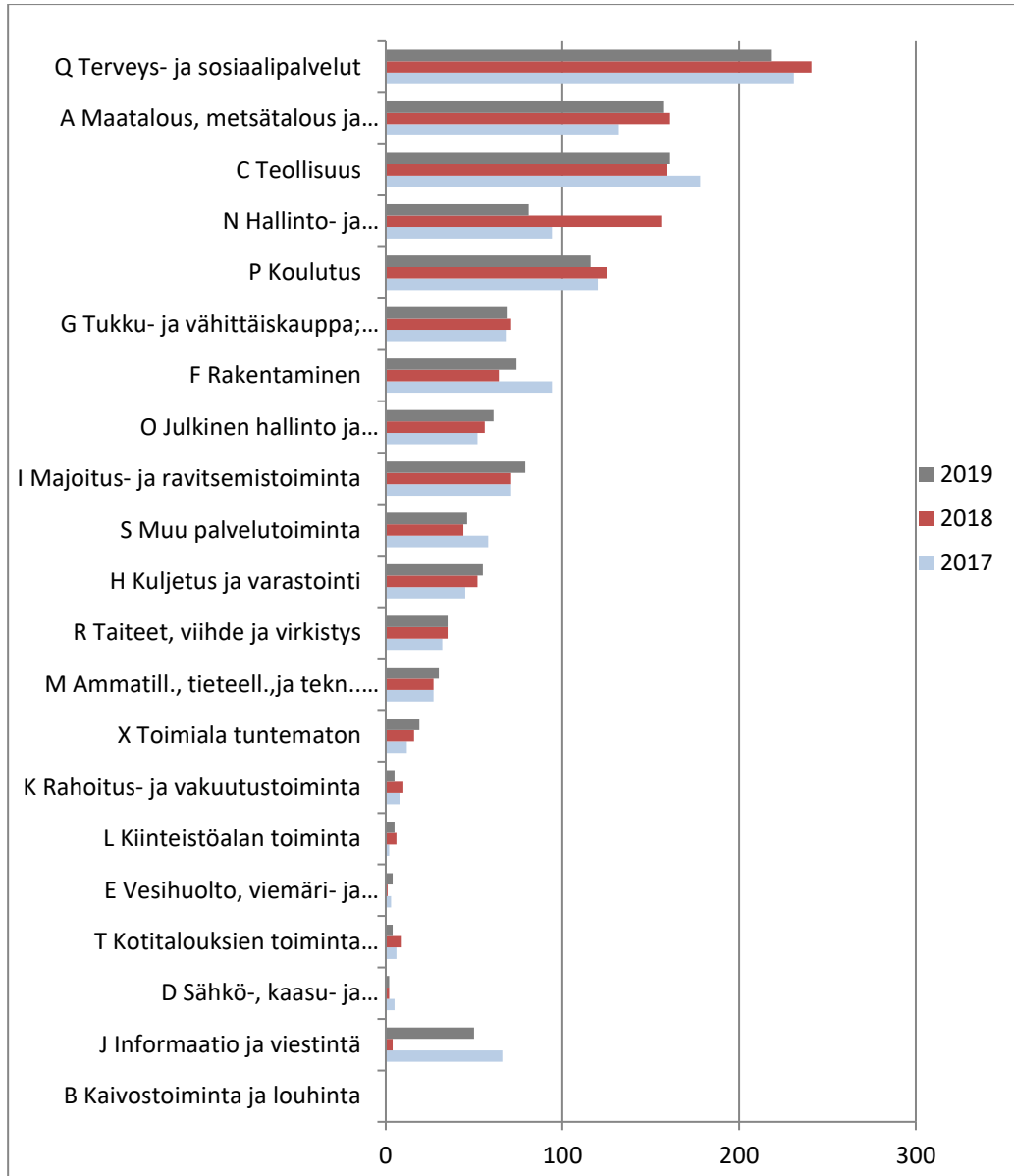
Taivalkosken työttömyysaste oli lokakuun 2021 lopussa 12,4 %. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan työttömyysaste lokakuun lopussa oli 10,0 %. Työttömien työnhakijoiden määrä aleni tasaisesti alkuvuoden aikana Pohjois-Pohjanmaalla, mutta syksyllä muutosvauhti on hidastunut.

Lähde: TEM, työnvälitystilasto

Alueella työssäkäyvät (työpaikat) 2017 – 2019

Taivalkoskella oli vuonna 2019 työssäkäyviä (työpaikkoja) 1.271 ja ne jakaantuivat toimialoittain alla olevassa kuviossa näkyvällä tavalla. Suurimpia toimialoja ovat terveys- ja sosiaalipalvelut, maa- metsä ja kalatalous, teollisuus ja hallinto sekä koulutus.

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

3.1.3. Kuntatalous

Kuntien yleinen talouskehitys

Viimeiset kaksi vuotta ovat olleet kuntataloudessa hyvin poikkeukselliset. Vuoden 2019 ennätysellisen heikosta tilanteesta kuntatalous päätyi talousluvuilla mitattuna vuonna 2020 varsin hyvään tilanteeseen. Viime vuoden hyvään tulokseen vaikutti erityisesti valtion kunnille osoittama tuki, joka ylitti selvästi kuntataloudelle koronaepidemiasta vuonna 2020 aiheutuneet taloudelliset menetykset. Koronatilanne vaikuttaa kuntien toimintaan ja talouteen vielä tänä vuonna, ja myös valtion tukitoimet jatkuvat, tosin merkittävästi viime vuotta pienempinä.

Koronakriisin varjostaessa talouskehitystä kunnat ovat historiallisen suuren muutoksen edessä. Sosiaali- ja terveystaloudelliset sekä pelastustoimi siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden vastuulle. Muutoksella on suuria vaikutuksia kuntien tehtäviin ja talouteen.

Hallitus päätti puoliväliriihessä keväällä 2021 jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistävänä siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin. Lisäksi työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoimien välinen kytkös poistettaisiin. Tehtävien siirto on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 aikana.

Kuntatalouden suurin ongelma on ollut jo pitkään tulo- ja menokehityksen rakenteellinen epäsuhta. Sote-uudistuksen myötä kuntien menopaineet helpottuvat, kun väestön ikääntymisestä aiheutuvat menot siirtyvät kunnilta hyvinvointialueille. Toisaalta väestön ikärakenteen muutos ja keskipitkän aikavälin ennustettu hidaskasvu näkyvät jatkossakin myös kunnissa verotulojen vaimeana kasvuna. Lisäksi alueellisesti erilainen väestönkehitys ja muuttoliike eriyttävät edelleen kuntien talouskehitystä.

Syksyn kuntatalousohjelmassa kuntatalouden toteutunutta kehitystä tarkastellaan Tilastokeskuksen toukokuun lopussa julkaisemien ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella. Muutokset helmikuussa julkaistuihin tilinpäätösarvioihin ja kevään kuntatalousohjelmassa esitettyyn tilannekuvaan ovat vähäisiä. Kuten kevään 2021 kuntatalousohjelmassa kuvattiin, vuosi 2020 oli hyvin poikkeuksellinen kuntataloudessa. Koronaepidemia vaikutti monin tavoin kuntien toimintaan ja talouteen. Valtio tuki kuntasectoria peruspalveluiden turvaamiseksi ja koronaepidemian vaikutusten tasaimiseksi mittavalla tukipaketilla, joka lopulta ylitti epidemian kuntataloudelle aiheutuneet taloudelliset kustannukset ja tulonmenetykset selvästi.

Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate kaksinkertaistui vuonna 2020 noin 4,7 mrd. euroon, jossa parannusta helmikuun arviotietoihin on noin 100 milj. euroa. Vuosikate riitti kattamaan selvästi poistot ja käytännössä myös nettoinvestoinnit, mikä on varsin poikkeuksellista. Nettoinvestointien taso säilyi edellisvuosien tapaan korkeana, mutta lainamäärän kasvu jäi selvästi edellisvuotta maltillisemmaksi. Sen sijaan rahavarojen kasvu oli vahvaa, mikä selittyy pitkälti vahvasti ylijäämäisellä tuloksella. Taloustilanne koheni kaikissa kuntakokoryhmissä. Negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä oli koko 2000-luvun pienin vuosikatteen ollessa negatiivinen vain kahdessa kunnassa.

Kuntakonsernien tilinpäätökset olivat peruskuntien tapaan hyvin vahvat. Vuosikate vahvistui lähes 2,5 mrd. eurolla yhteensä noin 6,9 mrd. euroon ja riitti kattamaan poistot noin 2,2 mrd. eurolla. Vuosikate oli negatiivinen vain yhdellä kuntakonsernilla. Kuntakonsernien taseen kertynyt ylijäämä kasvoi yli 2 mrd. eurolla lähes 14,7 mrd. euroon. Kertynyttä alijäämää oli 35 kuntakonsernilla yhteensä 68 milj. euroa. Nämä konsernit olivat pääasiassa pieniä, alle 10 000 asukkaan konserneita.

Arviointimenettelyn kriteerit täyttyivät neljällä kuntakonsernilla, kahdella kunnalla ja kuudella kuntayhtymällä. Arviointimenettely käynnistetään vuosien 2019 ja 2020 konsernitalinpäätöstietojen perusteella Konneveden, Pertunmaan ja Rääkkylän kunnissa, ja taseen kertyneen alijäämän perusteella Haapajärven kunnassa

[Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2022 Syksy 2021, Valtiovarainministeriön julkaisu – 49/2021](#)

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2022

Hallitusohjelman mukaisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden laajennuksista suurin osa on toteutettu jo aikaisempina vuosina. Näistä aiheutuvat kustannukset ja valtion-osuuslisäykset nousevat vuosittain. Osa tehtävälisäyksistä ja kustannuksista siirtyy kuitenkin hyvinvointialueille niiden aloittaessa vuonna 2023. Kun huomioidaan vuoden 2022 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkituksen neutralisointi, on valtion toimenpiteiden vaikutus noin 1,2 mrd. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021.

Varhaiskasvatukseen kehitetään kolmiportaisen tuen rakenne. Tätä koskeva lakimuutoksen on tarkoitus tulla voimaan elokuun alusta vuonna 2022. Varhaiskasvatuksen tukeen ehdotetaan vuonna 2022 yhteensä 15 milj. euroa, josta 6,25 milj. euroa on valtionosuuksien lisäystä ja 8,75 milj. euroa toimeenpanoa tukevia valtionavustuksia.

Vuonna 2022 ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden tarvitseman opetuksen ja ohjauksen varmistamiseksi opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen kohdennetaan 70 milj. euroa, mistä kuntatalouteen arvioidaan kohdistuvan noin 52 milj. euroa.

Vuosien 2022–2024 aikana toteutetaan oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeilu, jolla tuetaan nuorten kouluttautumista ja työllistymistä. Kokeiluun kohdennetaan 5 milj. euroa vuonna 2022 ja kuntatalouteen tästä arvioidaan kohdistuvan noin 3,7 milj. euroa.

Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluja perusopetuksessa ja toisella asteella vahvistetaan säätämällä oppilashuollon sitovista mitoituksista. Vuonna 2022 toimenpiteeseen kohdennetaan 20 milj. euroa, josta peruspalvelujen valtionosuuksina 8,4 milj. euroa ja valtionavustuksina 11,6 milj. euroa. Mitoitus tulee voimaan asteittain siten, että kuraattorien osalta mitoitus tulisi voimaan tammikuussa 2022 ja psykologien osalta vuonna 2023. Vuodesta 2023 alkaen vastuu oppilas- ja opiskelijahuollon palvelujen järjestämisestä sekä sitä koskeva rahoitus siirretään hyvinvointialueille.

Vapaassa sivistystyössä maahanmuuttajien kotouttamiskoulutukseen ehdotetaan lisäystä 5 milj. euroa vuodesta 2022 alkaen. Lisäys maksetaan vapaan sivistystyön järjestäjille valtionosuutena, josta kuntiin kohdistuu arviolta 1,5 milj. euroa.

Lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden henkilöstömitoitukseen osoitetaan 4,8 milj. euroa.

EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä kohdistuu kuntasektorille rahoitusta vuonna 2022 noin 134 milj. euroa, josta sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden vahvistamiseen osoitetaan 124 milj. euroa. Jatkuvan oppimisen uudistukseen ehdotetaan 4 milj. euroa, ohjaamotoiminnan monialaisuuden tukemiseen 3,2 milj. euroa ja avustuksiin kuntien kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen 2,5 milj. euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta koskevan lainsäädännön voimaantulo luo kunnille useita uusia veloitteita sekä ennen järjestämistehtävien siirtymistä hyvinvointialueille vuosina 2021–2022 että sen jälkeen vuodesta 2023 lukien. Uudistuksen voimaantulolaki velvoittaa kuntia muun muassa osallistumaan uudistuksen täytäntöönpanon valmisteluun ja tarvittavan virka-avun antamiseen. Veloitteesta aiheutuvat kustannukset on huomioitu kuntien peruspalvelujen valtionosuudessa 2 milj. euron lisäyksellä vuonna 2022. Lisäksi hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän valmistelukustannusten korvauksiin on varattu 47 milj. euroa.

Uudistuksesta aiheutuu kunnille myös ICT-muutuskustannuksia, mutta niiden korvauksista kunnille on tarkoitus

päättää vuosia 2023–2026 koskevan julkisen talouden suunnitelman valmistelun yhteydessä keväällä 2022.

Ansiotuloveroperusteisiin tehdään vuonna 2022 indeksitarkistus ansiotasoindeksin muutosta vastaavasti. Progressiivisen tuloveroasteikon euromääräisiä rajoja nostetaan, kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärä korotetaan ja työtulovähennystä kasvatetaan. Muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä 209 milj. eurolla vuonna 2022.

Kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022 ja 2023 kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön osalta. Lisäksi kotitalousvähennystä korotetaan vuosina 2022–2027 öljylämmityksestä luopumisen osalta lämmitystapamuutosten tukemiseksi. Kotitalousvähennyksen muutosten arvioidaan pienentävän kunnallisveron tuottoa 17 milj. eurolla vuonna 2022.

Valtion päättämistä veroperustemuutoksista kunnille aiheutuvat verotulomenetykset korvataan täysimääräisesti.

[Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2022. Syksy 2021, Valtiovarainministeriön julkaisu – 49/2021](#)

Kuntatalouden kehitysarvio

Vuodesta 2022 näyttää muodostuvan kuntataloudessa haastava. Koronakriisin vaikutusten arvioidaan pääosin väistyvän ja valtion määräaikaisten tukitoimien päättyvän. Kuntien menot kasvavat tuloja nopeammin, ja toiminnan ja investointien rahavirta syvenee 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi.

Suomen talous on toipunut nopeasti koronaepidemiasta kevästä alkaen, ja elpyminen jatkuu syksyllä. Kokonaistuotannon kasvuksi ennustetaan 3,3 prosenttia vuonna 2021 ja 2,9 prosenttia vuonna 2022. Keskipitkällä aikavälillä talouskasvu hidastuu noin prosenttiin vuodessa.

Tautitilanne virusmuunnoksineen ja rokotusten eteneminen lisäävät ennusteen epävarmuutta niin koko talouden kuin kuntatalouden osalta.

Vuodesta 2022 näyttää muodostuvan kuntataloudessa haastava. Koronakriisin vaikutusten arvioidaan pääosin väistyvän ja valtion määräaikaisten tukitoimien päättyvän. Kuntien menot kasvavat tuloja nopeammin, ja toiminnan ja investointien rahavirta syvenee 1,5 mrd. euroa negatiiviseksi.

Sote-uudistuksen myötä kunnilta poistuu ikääntymiseen liittyvien menojen kasvupaine, mutta tulo- ja menokehityksen välille näyttää edelleen jäävän epäsuhtaa. Kunnissa on näin ollen jatkossakin tarvetta tuottavuutta ja tehokkuutta lisääville rakenteellisille uudistuksille. Henkilöstökustannukset muodostavat suuren osan kuntien kustannuksista, joten kevään 2022 kunta-alan palkkaratkaisulla on kuntataloudessa suuri merkitys.

Taulukko 11. Kuntatalouden kehitys vuoteen 2025 kuntien kirjanpidon mukaan, mrd. euroa (käyvin hinnoin).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tuloksen muodostuminen							
1. Toimintakate	-29,8	-30,6	-31,0	-32,9	-12,7	-13,0	-13,2
2. Verotulot	23,0	23,9	25,3	25,5	13,6	13,0	13,3
3. Valtionosuudet, käyttötalous	8,7	11,0	10,0	10,6	3,2	3,3	3,4
4. Rahoitustuotot ja kulut, netto	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
5. Vuosikate	2,3	4,7	4,7	3,6	4,5	3,7	3,8
6. Poistot	-2,9	-3,1	-3,2	-3,3	-3,1	-3,2	-3,3
7. Satunnaiset erät, netto	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Tilikauden tulos	-0,2	1,7	1,6	0,4	1,5	0,6	0,6
Rahoitus							
9. Vuosikate	2,3	4,7	4,7	3,6	4,5	3,7	3,8
10. Satunnaiset erät	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
11. Tulorahoituksen korjauserät	-0,9	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
12. Tulorahoitus, netto	1,8	4,3	4,3	3,2	4,1	3,3	3,4
13. Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5,4	-5,7	-5,8	-5,8	-5,0	-5,1	-5,2
14. Rahoitusosuudet ja myyntitulot	1,4	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
15. Investoinnit, netto	-4,0	-4,7	-4,7	-4,8	-4,0	-4,1	-4,2
16. Rahoitusjäämä (tulorah.-invest.)	-2,2	-0,4	-0,4	-1,5	0,1	-0,7	-0,7
17. Lainakanta	21,9	23,4	23,8	25,4	20,6	21,3	22,1
18. Kassavarat	6,3	7,9	7,9	7,9	7,4	7,4	7,4
19. Nettovelka (lainat - kassavarat)	15,6	15,5	15,9	17,4	13,2	13,9	14,6

Lähde: Kuntatalousohjelma vuodelle 2022 Syksy 2021, Valtiovarainministeriön julkaisu – 49/2021

3.1.4. Talousarvion tilannekuva

Taivalkosken kunnan vuoden 2020 tilinpäätös oli ylijäämäinen n. 1,6 milj. euroa. Valtionosuutena saatu ns. koronatukipaketti oli n. 1,0 milj. euroa. Vuoden 2020 taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 11,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätösennuste vuodelle 2021 näyttää lokakuussa talousarviota parempaa tulosta. Tilikauden lopulliseen tulokseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. sosiaali- ja terveydenhuollon menot, loppuvuoden verotulojen kertymät sekä mahdollinen koulutuspalvelujen alijäämän kattamisen suuruus. Taivalkosken kunnalla ei ole kattamatonta alijäämää taseessa, joten kunnalla ei ole kuntalain mukaista talouden tasapainottamisvelvoitetta.

Verotulot

Taivalkosken kunnan vuoden 2022 talousarvio perustuu 20,50 tuloveroprosenttiin. Verotuloja arvioidaan saatavan seuraavasti:

Kunnallisveroa	10,4 milj. euroa
Yhteisöveroa	1,6 milj. euroa
Kiinteistöveroa	0,9 milj. euroa
yhteensä	12,9 milj. euroa

Verotulojen arvionnissa on käytetty Kuntaliiton verotulojen ennustekehikkoa.

Kiinteistöveroprosentit pysyvät samalla tasolla kuin vuonna 2021.

Vuodelle 2022 kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 1,03
- vakituiset asunrakennukset 0,45
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,03
- rakentamattomat rakennuspaikat 2,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

1. valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja 2. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Erona aiempiin vuosiin kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momenttiltaan 28.90.35. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Vuoden 2022 arviot valtionosuuksista perustuvat Kuntaliiton ja Valtiovarainministeriön ennakkotietoihin. Valtionosuuksien määräksi vuodelle 2022 on arvioitu 20,4 milj. euroa. Valtionosuuspäätös tulee kunnille tammikuussa 2022.

Toimintatuotot

Toimintatuottoja (ulkoiset ja sisäiset) arvioidaan kertyvän noin 8,9 milj. euroa.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat noin 40,2 milj. euroa. Toimintakulujen merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut 17,5 milj. euroa ja palvelujen ostot 15,5 milj. euroa. Henkilöstökuluissa on arvioitu työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset ja henkilösivukulut.

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakate on noin -31,3 milj. euroa ja vuosikatteeksi arvioidaan noin. 2,0 milj. euroa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut ovat yhteensä n. 55 000 euroa.

Poistot

Poistot ovat noin 2,5 milj. euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan poistoja.

Tilikauden alijäämä

Vuoden 2022 talousarvio on alijäämäinen noin - 0,5 milj. euroa. Arvion mukaan suunnitelmakauden loppuun mennessä tavoitteena on ettei alijäämää synny.

Investoinnit

Nettoinvestoinnit vuodelle 2022 ovat yhteensä 3,1 milj. euroa.

Lainat

Taivalkosken kunnan lainamäärä 31.12.2021 tulee olemaan 6,8 milj. euroa. Vuoden 2022 talousarviossa on varauduttu ottamaan lainaa 2,5 miljoonaa euroa. Mikäli arvio toteutuu, on lainamäärä vuoden 2022 lopussa n. 8,5 milj. euroa. Lainamäärä on tällöin n. 2.160 euroa/asukas.

Muut päätökset

Tehtäväalueesta vastaava vastuuhenkilö raportoi tehtäväalueen tasolla suunnitellun toiminnan toteutumista ja määrärahojen käyttöä kunnanhallitukselle erikseen annettavien ohjeiden mukaisesti.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeilla kunnanhallitus antaa tarkemmat määräykset talousarvion toteuttamisesta ja täytäntöönpanosta.

Kunnan hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lakia ja Taivalkosken kunnan pienhankinnoista kunnanhallituksen päätöksellä 19.2.2018 § 63 hyväksytyjä ohjeita. Lisäksi hankinnoissa otetaan huomioon yritysvaikutusten arviointi.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 21.3.2014 § 21 sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevan uuden ohjeistuksen *Sisäinen valvonta ja riskien hallinta osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa Taivalkosken kunnassa*.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 § mukaan ”Kunnan on seurattava asukkaattensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin.”

Hyvinvoinnin edistäminen on Taivalkosken kuntastrategian painopistealue. Strategian painopistealueet määrittävät suunnan kunnan kehittämiselle, ja painopisteiden tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat kunnan talousarvioiden ja -suunnitelmien valmistelua ja laatimista sekä ohjaavat kunnan jokapäiväistä toimintaa. Taivalkosken kunnan laaja hyvinvointikertomus laaditaan kerran valtuustokaudessa, ja se toimii kunnan hyvinvointijohtamisen ja strategiatyön työväliseinä ja osana kunnan toiminta- ja taloussuunnittelua.

Hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan väestön hyvinvoinnin ja terveyden kehitystä ikäryhmittäin. Hyvinvointisuunnitelmassa määritellään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet. Tavoitteiden saavuttamiseksi on määritelty toimenpiteet, resurssit ja arviointimittarit, joita seurataan.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 21.10.2021 § 73 Taivalkosken kunnan laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2021 – 2024. Kertomus sisältää päättyneen valtuustokauden hyvinvointitoimenpiteiden arvioinnin ja suunnitelman hyvinvoinnin edistämisestä uudella valtuustokaudella. Hyvinvointitavoitteina on eri ikäryhmien hyvinvoinnin tukeminen, syrjäytymisen ehkäiseminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

3.2. Käyttötalousosa

3.2.1. Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa vaalien toimittamisesta. Lautakunta on lakisääteinen, 5-jäseninen toimielin, jonka valtuusto valitsee valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi. Keskusvaalilautakunnasta on säädökset vaalilaissa (714/1998). Vaalilain 14 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan ei sovelleta kuntalaissa tarkoitettua hallintosäännön määräyksiä kunnanhallituksen edustajan ja kunnanjohtajan tai pormestarin läsnäolo- ja puheoikeudesta kokouksissa eikä oikeudesta ottaa asia ylempään toimielimen käsiteltäväksi.

Suunnittelukauden tavoite

Vuoden 2022 tammikuussa järjestetään aluevaalit.

Tavoitteena on vaalien toimittaminen laadukkaasti.

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Lautakunta: LT10 Keskusvaalilautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-619	-29 390	-7,8	-27 100	-27 100	-27 100
TOIMINTAKATE	-619	-29 390	-7,8	-27 100	-27 100	-27 100

3.2.2. Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunta on kuntalaisissa säädetty toimielin, jonka valtuusto kuntalain 121 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan asettaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Taivalkosken kunnan hallintosäännön mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomaksi, ja sen tärkein osa on hallinnon ja talouden tarkastus eli tilintarkastus. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on viisi (5) jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Varsinaisen tilintarkastustyön suorittaa ammattitilintarkastaja. Tilintarkastuksen tehtävänä on järjestelmällisen, asiantuntevan, riippumattoman ja eri intressitahojen edut huomioon ottavan ulkoisen valvonnan toteutuminen. Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman ja riittävän laajan tilintarkastuksen toimittamiseen. Tilintarkastajan tehtävä on myös tarkastaa, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan, että toiminta on taloudellista, tuloksellista ja lainmukaista, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida ja varmentaa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan riittävyyttä. Vastuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen linjaukset, tavoitteet ja osa-alueet sekä niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyt. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain 121 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kunnanhallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi kunnan hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus

käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, ja
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tehtävät

Kuntalain 123 §:n (kuntalaki 410/2015) mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jollei ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle. Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

Taivalkosken kunnan hallintosäännön 76 §:n mukaan tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tarkastuslautakunta on valittu valtuustokaudelle 2021 – 2025 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Valtuusto on valinnut KPMG Oy Ab:n lakisääteiseksi tilintarkastusyhteisöksi tilikausille 2021 – 2022. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHT, KHT Juha Väärälä.

Toiminnan painopistealueet 2022 - 2024

- Arviointikertomuksen laatiminen
- Tilintarkastajan antaman tarkastuskertomuksen valmisteleminen valtuustolle
- Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta
- Tilintarkastusta varten tarvittavien resurssien järjestäminen
- Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden valvonta
- Tilintarkastajan tarkastuspäivät
- Tarkastuslautakunnan kokoukset
- Tutustumiset kunnan eri yksiköihin
- Tarkastuslautakunnan koulutuspäivät

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT20 Tarkastuslautakunta				
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 556	-40 000		-40 000	-40 000	-40 000
TOIMINTAKATE	-32 556	-40 000		-40 000	-40 000	-40 000

3.2.3. Valtuusto

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kuntalain (410/2015) 14 §:n mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Mainitussa pykälässä on lueteltu valtuuston päätettävät asiat. Kyseisen pykälän mukaan valtuusto päättää muun muassa kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Hallintosäännöstä on säädökset kuntalain 90 §:ssä. Hallintosäännössä annetaan määräykset muun muassa toimivallan siirtämisestä alemmille viranomaisille.

Toiminnan painopistealueet 2022 - 2024

Viimeisimmät kuntavaalit toimitettiin 13.6.2021. Vaaleissa valittiin Taivalkosken kunnan valtuustoon 23 valtuutettua toimikaudeksi 1.8.2021 – 31.5.2025. Valtuuston jäsenmäärän valtuusto oli päättänyt kuntalain (410/2015) mukaisesti päätöksellään 16.10.2020 § 68. Jäsenmäärä pysyi ennallaan. Uusia valtuutettuja valittiin 12. Vaaleissa valtuuston poliittiset voimasuhteet jakaantuivat seuraavasti: KESK 9 (aiemmin 11), SDP 6 (aiemmin 6), TkenSityl 4 (aiemmin 4), PS 3 (aiemmin 1) ja VAS 1 (aiemmin 1).

Valtuuston päätti päätöksellään 16.10.2020 § 68 Taivalkosken kunnan valtuutettujen lukumääräksi 1.6.2021 alkaen 23 valtuutettua toimikaudeksi 1.6.2021 – 31.5.2025. Uusi toimikausi käynnistyi 1.8.2021 covid-19 epidemiatilanteen muutettua kuntavaalien ajankohdan kesäkuulle 2021. Valtuuston toimikausi on 1.8.2021 – 31.5.2025.

Valtuuston tehtävänä on huolehtia palvelujen järjestämisestä kuntastrategian edellyttämällä tavalla.

Toiminnalliset tavoitteet

- Valtuusto huolehtii palvelujen tuottamisesta ja resurssien riittävydestä palvelujen tuottamiseen.
- Valtuuston työskentelyssä jatketaan valtuuston iltakouluja. Iltakouluissa käsitellään valmisteluun tulevia ja valmistelussa olevia kunnan toiminnan kannalta merkittäviä asioita.
- Valtuusto kokoontuu sen mukaan kuin käsiteltävien asioiden kannalta on tarpeen.
- Valtuuston kokouksia pidetään 7 ja iltakouluja pidetään 3.

Tavoitteet

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari/arviointi
Kuntakonsernin talous on tasapainossa.	Kunnan vuosikate kattaa poistot. Investoinnit rahoitetaan pääosin omarahoituksella. Lainamäärä per asukas ovat alle valtakunnan keskiarvon.	Toteutuminen

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT30 Valtuusto				
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ						
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 453	-41 700	3,1	-43 000	-42 390	-42 390
TOIMINTAKATE	-29 453	-41 700	3,1	-43 000	-42 390	-42 390

3.2.4. Kunnanhallitus

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kunnanhallituksen tehtävät on lueteltu kuntalain (410/2015) 39 §:ssä. Mainitun pykälän mukaan kunnanhallituksen tulee

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus vastaa keskushallinnon toimialasta, johon kuuluu:

- yleisjohto
- elinkeinoasiat
- maaseutuasiat
- asiointipiste
- hallintopalvelut
- talous- ja henkilöstöpalvelut
- ICT-palvelut

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen jäsenmäärä on seitsemän (7) ja toimikausi on kuntalain nojalla valtuustokauden mittainen, eli nykyisen kunnanhallituksen toimikausi on 1.8.2021 – 31.5.2025. Seuraavan kerran kunnanhallitus valitaan vuoden 2025 huhtikuussa. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut siirtyivät vuoden 2019 alusta Monetra Oulu Oy:n hoidettavaksi. ICT-palveluissa aloitti uudessa palvelussuhteessa 2.8.2021 ICT-asiantuntija ja hallintopalveluissa aloitti 9.8.2021 asianhallintasihteeri keskusarkistohoitajan jäädessä eläkkeelle 31.8.2021.

Toiminnan painopistealueet 2022 - 2024

- Hallintopalvelujen tuottaminen hyödyntämällä järjestelmät mahdollisimman laajasti muuttuva toimintaympäristö huomioon ottaen.
- Kunnan talous on tasapainossa.
- Varaudutaan tarvittaessa olemaan mukana edistämässä uusille yritykselle toimintamahdollisuuksia kunnalle kuuluvilla osa-alueilla.

Toiminnalliset tavoitteet

Hyödynnetään Naturpolis Oy:n aluemarkkinointia kunnan markkinoinnissa ja tehdään yhteistyötä entistä tiiviimmin. Asiantipalvelupisteen roolia matkailuneuvonnassa kehitetään edelleen ja ollaan avoimia myös muille tehtäväalueille.

Suunnitellaan uusia kehittämishankkeita kunnan elinvoimaohjelman pohjalta. Monetra Oulu Oy:n kanssa tehdään laadunseurantaa, jota käytetään prosessien ja toimintatapojen kehittämiseen.

Taivalkosken kunta on suunnitelmakaudella mukana seuraavissa hankkeissa:

- ✓ Taivalkosken 4 H yhdistys: työllistämisen alkuavustusrahoitus Taivalkosken kunnan maksuosuuteen vuosille 2022 – 2024 varataan 4.040 euroa/vuosi.
- ✓ Koillismaan Leader ry:n rahoituskehys on valtuuston päätöksen 16.10.2020 § 62 mukaisesti Koillismaan Leader ry:n paikallisen kehittämisstrategian 2021-2027 toteuttamista varten 24.300 eurolla/ vuosi, joka sisältää Nuoriso Leader-toimintaa 3.000 eurolla. Tämän perusteella kunnan maksuosuuteen varataan 24.300 euroa vuodelle 2022.
- ✓ Kainuun ja Koillismaan kalaleader -strategia. Valtuuston päätöksen 16.10.2020 § 62 mukaisesti Taivalkosken kunnan maksuosuus on 1.420 euroa/vuosi vuosille 2021 – 2027. Tämän perusteella kunnan maksuosuuteen varataan 1.420 euroa vuodelle 2022.
- ✓ Iijoki -sopimus -hankkeeseen varataan valtuuston päätöksen 12.11.2018 § 65 mukaisesti 9.500 euroa/vuosi vuosille 2019 – 2023.
- ✓ Iijoen vaelluskalahankkeeseen varataan valtuuston 18.12.2020 päätöksen mukaisesti 15.000 euroa/ vuosille 2021-2022
- ✓ Matkailun koordinaattorihankkeeseen varataan kunnanhallituksen päätöksen 19.11.2018 § 335 mukaisesti 60.000 euroa vuodelle 2021 ja 40.000 euroa vuodelle 2022.
- ✓ 18 vuotta täyttäneiden nuorten kesätyöllistämiseen varataan kunnanhallituksen päätöksen 7.12.2021 perusteella 17.500 euroa/vuosi vuosille 2022 – 2024.
- ✓ Eps3- hanke sähköisten kokouskäytäntöjen ja prosessien kehittämiseksi vuosille 2020-2021, varataan kunnanhallituksen päätöksen 5.10.2020 § 308 perusteella yhteensä 8640 euroa/ kunnan omarahoitusosuus. Hanke on käynnistynyt vuonna 2021 viiveellä ja jatkuu v. 2022 kevään ajan. Omarahoitusosuus jakautuu vuosille 2021- 2022 4320 €/ vuosi.

Naturpolis Oy:n hallinnoimat hankkeet on rahoitettu vuodesta 2013 alkaen alueelliseen kehittämisrahastoon ohjattavista rahoista, joiden käytöstä päättää alueellinen kehittämisryhmä. Kehittämisrahasto-osuutta varten on varattu määrärahaa kunnanhallituksen päätöksen 4.10.2021 § 317 perusteella 20,91 euroa/asukas vuodelle 2022.

Kestävän ilmastokulttuurin luomiseksi Taivalkosken kunnan ilmastotyöryhmä on koontunut ja valmistellut kuntaan ilmasto-ohjelman. Valtuusto on edellyttänyt, että toimialat raportoivat vuosittain Taivalkosken ilmasto-ohjelmaan liittyvistä toimenpiteistään kunnanhallitukselle.

Tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari/arviointi
Hyvät kuntapalvelut	Palvelutarjonta näkyvillä verkkosivuilla sekä ajantasaisuus	Toteutuminen
Hyvinvointikertomuksen mukainen toiminta	Määriteltyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden päivittäminen	Toteutuminen
Osaava, motivoitunut ja muutoskykyinen henkilöstö	Onnistuneet rekrytoinnit Henkilöstön ja esimiestyön muutosvalmennus	Koulutussuunnitelman toteutuksen raportointi
Etätöiden kehittäminen	Toimiva laajakaista eri osa-alueilla, sähköisten työ- ja kokouskäytäntöjen kehittäminen.	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- kuntastrategian ja henkilöstöohjelman päivitys
- Taivalkosken kunnan verkkosivujen tiedon saavutettavuuden parantaminen
- asiointipalvelujen osittainen sähköistäminen (sähköiset palvelukanavat)
- käytössä olevien ohjeiden ja sääntöjen päivittäminen
- sopimushallinnan käyttöönotto koko kunnassa
- Taivalkosken kunnan monipaikkaisen työn/etätöiden kehittäminen (mm. sähköisten työ- ja kokouskäytännöt)

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Lautakunta: LT40 Kunnanhallitus					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 542	85 080	7,1	91 080	91 280	91 380
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 411 636	-3 529 252	-5,7	-3 327 080	-3 642 280	-3 677 830
TOIMINTAKATE	-2 410 094	-3 444 172	-6,0	-3 236 000	-3 551 000	-3 586 450

3.2.5. Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on ylläpitää ja edistää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on myös vaikuttaa suotuisten elin- ja kasvuolojen kehittymiseen sekä kannustaa yksilöitä ja yhteisöjä ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnista.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala jakaantuu neljään toimintayksikköön:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)
Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoidon ja suunterveydenhuolto)
Terveystoimen palvelut (avopalvelut, laitospalvelut sekä asumis- ja kotipalvelut)
Sosiaalipalvelut (sosiaali- ja kehitysvammatyö)

Hyvinvointialueet perustettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen toimeenpanoa ja voimaannuttamista koskevilla lailla. Laki tuli voimaan 1.7.2021. Hyvinvointialueiden toimintaa valmistelevat väliaikaiset valmistelutoimielimet, joiden työ käynnistyi syksyllä 2021.

Ensimmäisten aluevaalien vaalipäivä on sunnuntai 23.1.2022. Vaaleilla valittava aluevaltuusto on hyvinvointialueen ylin päättävä elin. Maaliskuussa 2022 vaaleilla valittu aluevaltuusto aloittaa ja käyttää hyvinvointialueen ylintä päätösvaltaa. Hyvinvointialueen vastuulle siirtyvät kuntien ja sairaanhoitopiirin vastuulla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja pelastustoimen palvelut 1.1.2023 alkaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksessa parannetaan ihmisten peruspalveluja. Samalla vastuu sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta hyvinvointialueille.

Väestö ikääntyy ja tarvitsee aiempaa enemmän palveluja. Samaan aikaan syntyvyys laskee ja huoltosuhde muuttuu. Hyvinvointialueilla pyritään vastaamaan yhteiskunnan muutoksiin ja takaamaan yhdenvertainen palvelujen saatavuus.

Painopistettä siirretään peruspalveluihin ja varhaiseen ongelmien ehkäisyyn. Mahdollisuus saada apua varhaisessa vaiheessa on tärkeää, jotta ihmisen pienestä vaivasta ei kasva suuri.

Toiminnan painopistealueet 2022–2024

Taivalkosken kunnan väestöennusteen mukaan vuonna 2025 väkiluvun ollessa 3.688 asukasta on yli 75-vuotiaita väestöstä 651 ja kymmenen vuoden kuluttua vuonna 2035 jo 836 henkilöä. Myös osaavan henkilöstön riittävyys tulee turvata, koska vuosien 2021–2029 aikana vanhuseläkkeelle on jäämässä 42 työntekijää (useita lähiohittajia ja joukko eri asiantuntijatehtävissä olevia henkilöitä).

Ikäihmisten palvelustrategia työskentely alkoi vuoden 2020 alussa, mutta oli koronan vuoksi tauolla. Työstäminen jatkui uudelleen syyskuussa 2020. Ikäihmisten palvelustrategiatyön on tarkoitus valmistua vuoden 2021 lopussa. Tavoitteena on, että vuonna 2022 strategiatyön linjaukset ovat osa palvelukokonaisuutta, johon kuuluvat

ennaltaehkäisevät palvelut, hoito-osasto, kotona asumista tukevat palvelut ja palveluasuminen. Lisäksi tavoitteena on hyödyntää ja kehittää digitaalisten palveluiden käyttöä kotihoidossa, kotihoito 24/7, etäkuntoutuksessa ja etävastaanotoilla.

Sosiaalityön osalta palveluiden kehittäminen jatkuu valtakunnallisen ohjauksen mukaisesti monialaisena yhteistyönä. Pääpaino on sosiaalityössä ja sosiaaliohjauksessa. Peruspalveluita kehitetään Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelmassa. Ohjelman tavoitteena on, että asiakas saa tarvitsemansa avun yhden yhteydenoton kautta. Palveluja kehitetään yhteen katkeamattomiksi palveluketjuiksi ja kokonaisuuksiksi.

Hallinto- ja erityispalvelut

PopSote -hankkeet jatkavat toimintaansa vuonna 2022. Hankkeita hallinnoi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Hankkeisiin kuuluu Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma ja Rakenneuudistus. Hyvinvointialueen valmistelu etenee aikataulussa.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallisena tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvoinnin edistämistä toteutetaan seuraavasti: ennaltaehkäisevä työ (lapset, perheet, nuoret, työkäiset, ikäihmiset), terveyden ja toimintakyvyn säilyttäminen mahdollisimman pitkään sekä turvallinen elinympäristö. Toiminnallisena tavoitteena on myös ikäihmisten palvelustrategian painopistealueiden mukainen toiminta.

Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoito ja suunterveydenhuolto)

Terveyskeskuksessa on neljä virkalääkäriä. Erikoissairaanhoitoa ostetaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Oulun diakonissalaitokselta sekä Kuusamon ja Pudasjärven terveyskeskuksilta. Ostopalveluiden osuus on kustannuksiltaan merkittävän suuri sosiaali- ja terveyspalveluiden kokonaisuudesta.

Suun terveydenhuolto on ulkoistettu kokonaisuutena Coronaria Oy:lle. Työterveyshuollon palvelut kilpailutetaan tuleville vuosille. Alueella toimivilla yrityksillä on järjestämissopimuksen mukaisesti mahdollisuus hankkia työterveyshuollon palvelut samalta toimijalta kuin kunnan työntekijöille hankitaan. Terveyskeskuksen kliniset laboratoriopalvelut hankitaan Nordlabilta.

Toiminnalliset tavoitteet

Vuonna 2022 aikana vastaanottopalveluissa valmistaudutaan seitsemän vuorokauden hoitotakuun toteuttamiseen. Lisäksi tavoitteena on järjestää ostopalveluina tarpeelliseksi katsottuja erikoislääkäreiden palveluita.

Terveyspalvelut (avo- ja laitospalvelut, vanhusten asumispalvelut ja kotihoito)

Avopalvelut käsittävät poliklinikkatoiminnan, täydentävät tukipalvelut sekä röntgen-, toimintaterapia- ja fysioterapiapalvelut. Lisäksi avopalveluihin kuuluu neuvolapalvelut käsittäen äitiys-, lasten sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon sekä mielenterveyspalvelut. Laitoshoitoon kuuluu terveyskeskuksen vuodeosastohoito. Asumispalveluihin kuuluvat kotihoito, vanhusten palveluasuminen ja tukipalvelut.

Toiminnalliset tavoitteet

Poliklinikka- ja vastaanottotoiminnot jatkuvat asiakaslähtöisinä ja moniammatillisina palveluina. Tavoitteena on palveluiden saatavuus ja tasalaatuisuus. Hoitotakuuseen kuuluvaa hoitoon pääsyä mitataan T3-mittarilla eli kolmannella vapaalla ajalla.

Keskeisenä tavoitteena on digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto. Digitaalisista palveluista on otettu käyttöön Omaolo-palvelu, joka vaatii pääkäyttäjänä toimivalta hoitajalta 40 % työpanoksesta. Omaolon käyttö on tarkoitus laajentaa myös fysioterapian ja neuvolan puolelle vuoden 2022 aikana ja tämän toteuttamiseen vaaditaan edelleen poliklinikan hoitajan pääkäyttäjääroolia.

Päivystyksen sairaanhoitajan vastaanotot toimivat maanantaista sunnuntaihin. Koronanäytteenottoihin tulee varautua myös tulevilla toimintakaudella. Omahoitaja vastaanottotoimintaan on lisätty vastaanottoaikaa diabetes- ja uniapnea-asiakkaille ja näissä ryhmissä asiakasmäärät edelleen kasvavat. Sydän-, astma-, kipu- ja reumahoitajan vastaanotot jatkuvat entisin resurssein. Pitkäaikaissairauksien lisääntyminen, digitaalisten palveluiden kehittäminen ja koronanäytteenotto lisäävät hoitajien työtä, joten kuluneen vuoden tapaan lisähoitajan tarvetta poliklinikalla on edelleen. Työnmallia ja työnjakomallia tullaan kehittämään edelleen ja kansansairauksien hoitajavastaanottoa tehostetaan. Hoidon jatkuvuus ja osaavan henkilökunnan saaminen pyritään turvaamaan, henkilöstön koulutuksen merkitys korostuu.

Vuodeosastolla on 34 potilaspaikkaa. Osastolla tarjotaan akuuttia lyhytaikaishoitoa, erikoissairaanhoidon jatkohoitoa, kuntoutus- ja vuoro hoitoa sekä pitkäaikaishoitoa ja saattohoitoa. Vuodeosastohoidon tavoitteena on asiakkaan kokonaisvaltaisen toimintakyvyn parantaminen ja vahvistaminen, jotta hän pystyy kotiutumaan ja selviytymään itsenäisesti tai tarvittavan avun turvin. Kuntouttava työote mahdollistaa potilaan nopean kotiutumisen ja ehkäisee laitostumista. Vuodeosastolla on toimiva kotiutusprosessi, jota toteutetaan yhteistyössä kotihoidon, fysioterapian ja toimintaterapian kanssa. Omaisten ja läheisten osallisuus ja tukeminen ovat osa kokonaisvaltaista hoitoa ja kuntoutusta. Saattohoitoa toteutetaan laatukriteerien mukaisesti yksilöllisyys huomioiden.

Valmistuvassa ikäihmisten palvelustrategiassa on tarkasteltu nykyisiä palvelurakenteita ja kirjattu tulevaisuuden visio palvelukokonaisuudesta. Strategiatyön tarkoituksena on kehittää yhdessä oikeanlaiset ikäihmisten palvelut vastaamaan asiakkaiden tarpeita tuleva väestökehitys huomioiden. Tavoitteena on kehittämistyön avulla määrittää vuodeosaston tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö. Tavoitteena on turvata tarpeellinen akuuttihoitopaikkojen määrä sekä paikka omais- ja vuorohoidon vapaiden järjestämiselle ja kuntoutusasiakkaille. Tärkeää on myös riittävien ympärivuorokautisten hoivapaikkojen turvaaminen, joka on osa strategiatyön tavoitteita. Pitkäaikainen hoito- ja huolenpito toteutetaan laitoshoidona vain, kun siihen on lääketieteelliset perusteet.

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon muodostamaa kokonaisuutta. Vanhustyöhön sisältyy erilaiset tukipalvelut (omaishoidontuki, tukipalvelusetelit), asumispalvelut ja kotihoito. Kotihoidolla tuetaan ikäihmisen tai vammaisen omatoimista selviytymistä omassa kodissaan. Palveluohjaus tukee ikäihmisten hyvinvointia ja itsenäistä arjessa selviytymistä omassa kodissa.

Neuvonnan, ohjauksen ja palvelutarpeen arvioinnin avulla varmistetaan tarvittavien palveluiden oikea-aikainen saatavuus.

POPsoite Ikäihmisten kehittämissuunnitelman tavoitteena on muodostaa monipuoliset ennaltaehkäisevät palvelut ja asiakas- ja palveluohjaus. Palvelujärjestelmän peittävyys tavoitteena on, että yli 75-vuotiaista 94 % asuu kotona. Säännöllisen kotihoidon palvelun piirissä olisi 14–15 %, ympärivuorokautisessa palveluissa 6 % ja omais- ja perhehoidossa 6 %. Ikäihmisten palvelustrategiatyön tarkoituksena on kehittää yhdessä oikeanlaiset ikäihmisten palvelut vastaamaan kuntalaisten tarpeita.

Kotihoidon lähtökohtana on toimintakyvyn ylläpitäminen. Voimavaralähtöisesti suunnitelluilla palveluilla tuetaan asiakkaiden oman elämän hallintaa ja osallisuutta. Kotihoito tarjoaa aiempaa laajempia palveluita huomioiden väestön ikääntyminen. Tehtäviä hoidetaan moniammatillisesti eri verkostoja hyödyntäen. Digi- ja etäpalveluita kehitetään vastaamaan palveluntarvetta. Tavoitteena on ympärivuorokautisen kotihoidon toiminnan ja kotikuntoutuksen vahvistaminen. RAI-toimintakykymittaristo on käytössä ja tuloksia hyödynnetään palveluohjauksessa, arvioinnissa, resurssien kohdentamisessa sekä laatu- ja kehittämistyössä. Kotihoidossa ja palveluasumisen yksiköissä mahdollistetaan asukkaiden osallisuus ja toiminnallisuus monipuolisella päivätoiminnalla.

Tavoitteena on ikäihmisten perhehoidon aloittaminen. Toiminnassa painotetaan omaishoitajuuden tukemista joustavin vapaapäiväjäestelyin asiakkaan tarpeen mukaisessa hoivaympäristössä. Perhehoito mahdollistaa ikäihmiselle kodinomaisen asumisen ja siirtää ympärivuorokautisen palvelun tarvetta. Toimintamuotona perhehoito on uusi, mikä tulee huomioida talousarviossa.

Toimintakaudella ennakoitaan ja varaudutaan riittävään henkilöstömitoitukseen huomioiden vanhuspalvelulain 1.10.2020 henkilöstömitoitusta koskevat säädökset ympärivuorokautisessa ja tehostetussa palveluasumisessa. Vuoden 2022 alusta henkilöstömitoitus tulee olla vähintään 0,6 työntekijää asiakasta kohti. Siirtymäaika päättyy 1.4.2023, jolloin henkilöstömitoitus on vähintään 0,7 työntekijää/asiakas. Tavoitteena on huolehtia henkilöstörakenteen ja osaamisen vahvistamisesta ikääntyneiden palveluissa tarpeiden mukaisesti. Kotihoidossa ja asumispalveluissa jatkavat vuonna 2020 ja 2021 oppisopimuksella aloittaneet lähihoitajat. Ikäihmisten asumispalvelupaikkoja on Katajassa, Pihlajassa ja Kaakkurintien senioriasunnoissa. Ympärivuorokautisen tehostetun asumisen paikkoja on Katajassa 11 ja Pihlajassa 32. Tavallista palveluasumista on Katajassa 26 paikkaa ja Kaakkurintien senioriasunnoissa viisi huoneistoa.

Röntgen tuottaa lääkäreiden pyytämät röntgentutkimukset kuntalaisille ja työterveyshuollon asiakkaille. Lääketieteellisen fysiikan asiantuntijapalvelu ostetaan OYS:sta; fyysikko suorittaa teknistä laadunvalvontaa kerran vuodessa. Sisäiset auditoinnit suoritetaan uuden säteilylain vaatimusten mukaisesti. Röntgenissä tehdään sydämen rasisitusergometrioita. Laitteistojen ikääntymiseen on hyvä varautua sekä pohtia tarvetta rasisitustutkimuksen sähköiseen arkistointiin, mikä voisi mahdollistua nykyteknisellä laitteella.

Fysioterapia tuottaa lääkinnällisen kuntoutuksen palveluja ja tukee asiakkaita aktiiviseen elämäntapaan ja omatoimiseen kuntoutukseen. Fysioterapia tukee asiakkaiden kotona asumista mm. kotikuntoutuksella sekä ohjaamalla apuvälineiden hankinnassa ja käytössä. Toimintavuoden 2021 aikana on käynnistetty suoravastaanotto toiminta ja etäkuntoutuspalveluita. Etäkuntoutuspalveluita kehitetään tulevalle toimintakaudelle. Ikääntyneiden fysioterapiassa tehdään tiivistä yhteistyötä kotihoidon ja asumispalveluyksiköiden kanssa. Toimivan kuntoutusmallin

yhteistyötä jatketaan osaston ja kotihoidon kanssa. Fysioterapiassa panostetaan ryhmämuotoisiin toimintamenetelmiin. Fysioterapia toimii kolmen fysioterapeutin työpanoksella. Yhden fysioterapeutin työpanoksesta osa käytetään veteraanipalveluiden järjestämiseen.

Toimintaterapia on lääkinällistä kuntoutusta, jonka tavoitteena on antaa asiakkaalle keinoja selviytyä omassa elinympäristössään ja omassa arkisissa toimissaan mahdollisimman itsenäisesti. Toimintaterapeutin tehtävänä on tukea ja etsiä erilaisia apuvälineitä sekä toimintatapoja, kun häiriöt kehityksessä, erilaiset muutokset, sairaudet tai vammat rajoittavat toimintakykyä. Toimintaterapia on tiivistä yhteistyötä mm. neuvolan, perhetyön, fysioterapeuttien ja vuodeosaston kanssa. Toimintaterapiassa pyritään ylläpitämään tai parantamaan asiakkaan toimintakykyä sekä elämänlaatua.

Lapsi- ja perhepalveluiden kehittämistyön tavoitteena on luoda lapsille turvallinen kasvuympäristö sekä tukea lasten vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja lasten huolenpidossa. Perheille tarjotaan tarpeellista apua riittävän varhain lasten hyvinvoinnista. Tavoitteet pyritään saavuttamaan vahvoilla peruspalveluilla, ehkäisevillä palveluilla ja varhaisella tuella. Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa yhdenmukaistetaan perhekeskustoimintamallia, palveluohjausta ja hyödynnetään sähköisiä palveluita.

Äitiyshuollon tehtävä on seurata raskauden kulkua, tunnistaa sikiön tai äidin terveyttä uhkaavat tekijät, osallistua terveyskasvatukseen ja valmistaa tulevia vanhempia lapsen syntymään ja vanhemmuuteen. Tulevat vanhemmat saavat neuvolasta tietoa raskauden ja synnytyksen kulusta ja vastasyntyneen hoidosta. Lastenneuvolan tehtävänä on edistää alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä terveyttä ja hyvinvointia sekä kaventaa perheiden välisiä terveyseroja. Lasten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen ja sairauksien ja kehityshäiriöiden varhainen toteaminen ovat edelleen neuvolan perustehtäviä.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koulu yhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä oppilaiden, oppilashuollon muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa. Opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen. Laajat terveystarkastukset tehdään kaikille opintonsa aloittaneille. Tulevalla toimintakaudella tulee kirkonkylän peruskouluille tehdä oppilaitosympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastus. Tämä tarkastus tulee suorittaa kouluissa kolmen vuoden välein.

Ikäneuvola on neuvolapalvelujen ennaltaehkäisevä toimintamuoto, joka on suunnattu kotona asuville yli 65-vuotiaille. Tavoitteena on tukea kokonaisvaltaisesti ikäihmisten terveyttä ja toimintakykyä. Terveystarkastuksessa voi käydä henkilöt, jotka eivät ole kotihoidon asiakkaita tai omaishoitajia, omaishoitajilla on käytössä työterveyshuollon palvelut. Ikäihmisten terveystarkastuksiin kuuluu hyvinvointitietojen kartoituskysely, jonka asiakas täyttää ennen terveystarkastusta. Tavoitteena on saada kyselyt sähköiseen muotoon. Terveystarkastukset tehdään arvioiden toimintakyvyn laskuun johtavia riskejä, painottaen ennaltaehkäisevään terveysneuvontaan.

Neuvolan perhetyö on ennalta ehkäisevää työtä. Perhetyössä keskeistä on vanhemmuuden vahvistaminen, lasten kasvun ja kehityksen tukeminen sekä perheen keskinäisen vuorovaikutuksen vahvistaminen. Perhetyöntekijä auttaa näkemään perheen voimavaroja ja selviytymiskeinoja arjessa. Perhetyö on monialaista

yhteistyötä eri toimijoiden ja sektoreiden kanssa. Perhetyöntekijä ohjaa lasten ja nuorten tunnetaitoja järjestämällä ryhmiä yhteistyössä toimintaterapeutin ja koulupuolen ammattilaisten kanssa. Kasvatus ja vanhemmuus nostetaan tulevan toimintakauden toimintaa ohjaavaksi painopisteeksi. Perhetyössä työskentelee vuoden 2022 aikana kaksi perhetyöntekijää.

Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt mielenterveyspoliittisten linjausten valmistelun. Linjaukset ulottuvat vuoteen 2030 saakka. Valtakunnallisesti mielenterveys- ja päihdetyötä pyritään vahvistamaan ja takaamaan palveluiden yhdenmukaisuus ja tasalaatuisuus. Palveluita yhteensovitetään ja pyritään järjestämään moniammatillisella yhteistyöllä terveys- ja sosiaalipalveluissa sekä yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Palveluiden tehtävänjakoa selkiytetään erikoissairaanhoidon tuella. Digitaalisia palveluita kehitetään ja otetaan käyttöön.

Mielenterveysosaamista pyritään lisäämään ja sairastuvuusriskiä ja syrjintää vähentämään. Yhtenä tavoitteena ensi vuodelle on C-hepatiitin esiintyvyyden vähentäminen ja hoidon mahdollistaminen matalalla kynnyksellä kaikille hoitoa tarvitseville. Korvaushoidon aloittamista yksinkertaistetaan ja päihdelääkärin palvelut myös tässä tärkeässä roolissa. Tavoitteena on kasvattaa vuorovaikutustaitoja, tietoisuustaitoja, tunnetaitoja, selviytymistaitoja sekä arjen hyvinvointitaitoja ja mielenterveysasenteita, joita harjoitellaan dialektisessa käyttäytymisterapiaryhmässä. Hyvän mielen kahvila- toiminta on ikäihmisille suunnattua toimintaa, jossa ikäihmiset voivat tavata toisiaan ja siten lievittää yksinäisyyttään ja saavat keskusteluapua mieltä painaviin asioihin.

Mielenterveys- ja päihdetyössä työskentelee kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa ja yksi mielenterveys- ja päihdepalveluihin erikoistunut lähihoitaja 60 %:n työajalla. Psykologin avoinna oleva virka täytetään. Psykiatrin työpanos on noin 1–2 työpäivää kuukaudessa. Päihdepsykiatrin palvelut hankitaan videokonsultaation avulla. Mielenterveystyötä tehdään päivittäin moniammatillisesti muiden ammattiryhmien kanssa. Mm. oppilas- ja opiskelijatyöryhmässä toimii psykiatrin sairaanhoitaja pääpainon ollessa valtakunnallisissa oppilas- ja opiskeluhuollon tavoitteissa.

Sosiaalipalvelut (sosiaalityö, päivätoiminta ja erityisryhmien palvelut)

Sosiaalipalveluiden tavoitteena on asiakkaan ja perheen elämänhallinnan ja omatoimisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Asiakkaille annetaan ohjausta ja neuvontaa sekä tarpeenmukaisia palveluita. Tavoitteena on työskennellä tiiviissä yhteistyössä asiakkaan muiden verkostojen kanssa. Palvelutarpeen arvioinnit tehdään lakisääteisten määräaikojen puitteissa.

Toiminnalliset tavoitteet

Lapsiperheitä pyritään tukemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sosiaalihuoltolain mukaisin ennaltaehkäisevin palveluin mm. sosiaalityön, perhetyön ja kotipalvelun keinoin sekä lasten harrastustoimintaa tukemalla. Perhetyötä tehdään pääsääntöisesti koko perheen kanssa kotona sekä myös yksilötapaamisina ja ryhmätoimintana (tyttökerho, erityislasten kerho). Eroperheiden tukeminen muuttuneessa elämäntilanteessa on myös tavoitteena. Yhteistyötä tehdään asiakkaiden verkostojen kanssa tiiviisti.

Lastensuojeluasiakkaita tuetaan oikea-aikaisilla ja riittävän tehokkailla palveluilla (mm. tehostettu perhetyö, perhekuntoutus ja sijaishuollon palvelut), jotta pitkäaikaisilta laitossijoituksilta mahdollisuuksien mukaan vältytään. Vaativissa asiakastapauksissa sosiaalityöntekijät tekevät palvelutarpeen arvioinnit parityönä.

Aikuissosiaalityössä korostuu neuvonnan ja ohjeistuksen rooli sekä yhteistyö eri viranomaisten kanssa asiakasasioissa. Välitystiliasiakkuuksien avulla tuetaan asiakkaita, joilla on suuria vaikeuksia talousasioiden hallinnassa. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita ovat aikuissosiaalityön asiakkaita ja yhteistyö on tiivistä. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on mahdollisimman monen asiakkaan siirtyminen Tolokun Tuvan asiakkuudesta eteenpäin joko muualle kuntouttavaan työtoimintaan, opiskelemaan tai työmarkkinoille.

Vammaispalveluiden tavoitteena on edistää vaikeavammaisten asiakkaiden itsenäistä elämää ja tasavertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Palvelutarpeen arvioinnissa tehdään yhteistyötä asiakkaiden verkostojen kanssa.

Kehitysvammaatyössä kotona asuvien kehitysvammaisten aikuisten ja lasten tilapäishoidon järjestäminen yksilöllisin perustein on tärkeää heitä hoitavien läheisten jaksamisen tukemiseksi. Päivätoiminnassa mahdollistetaan eritasoisten asiakkaiden yhdenvertainen osallistuminen toimintoihin ja siellä järjestetään myös kehitysvammaisten iltapäivähoitoa/päivähoitoa tarpeen mukaan. Päivätoiminnan kahden avustajan toimen vakinaistetaan ja se lisää toiminnan jatkuvuutta. Työkeskuksen toiminnoissa asiakkaille räätälöidään mielekkäitä työtoimintoja ja heille pyritään mahdollisuuksien mukaan löytämään avotyöpaikka työkeskuksen ulkopuolelle. Ryhmäkoti Tuikun toiminnan tavoitteena on tarjota turvallinen koti ja hyvää hoitoa sekä virikkeellistä toimintaa asiakkaan omilla ehdoilla. Monen kehitysvammaisen kotona asuvan tilapäishoito toteutuu myös ryhmäkodissa.

Eritysryhmien tukiasumisen palvelu toteutuu tukiasumisen ohjaajan kautta. Elämänhallinnan ja arjessa selviytymisen tueksi järjestetään tarvittaessa myös päivätoimintaa, joka toteutuu joko ryhmätoimintana tai yksilökäynteinä Tolokun Tuvalla. Vahvem-paa tukea asumiseen tarjotaan palvelukoti Sinikellon kautta. Palvelukoti Sinikellossa järjestetään asiakkaille pitempikestoisien asumispalvelun lisäksi myös intervalli- ja arviointijaksoja. Tavoitteena on mahdollisuuksien mukaan tukea asiakkaan palaamista itsenäisempään asumiseen.

Tavoitteet

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari /arviointi
Hyvinvoinnin edistäminen	Työntekijöiden ja viranhaltijoiden saatavuuden turvaaminen: yhteistyö Oulun seudun ammattopiston kanssa hoitajien kouluttamisesta, oppisopimuskoulutukset.	Koulutettavien määrä per vuosi.
	Virtuaalisen terveystarkastuspalvelun volyymin nosto markkinoinnin ja pilotoinnin avulla.	Toteutuneet virtuaaliset terveystarkastukset kpl.
	Virtuaalisten palveluiden tarjoaminen kotona asuville ikäihmisille.	Virtuaalisten palvelujen määrä. Etäpalveluasiakkaiden määrä.
	Kotiin annettavien palveluiden kehittäminen ja vuodeosaston paikkajärjestelyn optimointi.	Palvelurakenne vastaa asiakatarpeita.
Ikäihmisten palvelustrategian painopistealueiden mukainen toiminta	Strategiassa esitettyjen toimenpiteiden käytäntöön vienti Vanhuspalvelulain mukainen henkilöstömitoitus Sisäisten sijaisten vakanssit	Strategian mukaisten tavoitteiden toteutumisen seuranta. RAI-arviointijärjestelmä. Määrittää yksiköissä tarvittavan henkilöstön määrää ja osaamista. Titaniasta saatavat henkilöstömitoitustiedot

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Lautakunta: LT50 Sosiaali- ja terveyslautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 973 068	2 383 950	0,5	2 395 400		
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 312 211	-18 373 950	6,8	-19 615 400		
TOIMINTAKATE	-16 339 143	-15 990 000	7,7	-17 220 000		

3.2.6. Sivistyslautakunta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tuottaa tai järjestää kuntalaisille varhaiskasvatus-, opetus- kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sekä kansalaisopiston palveluja, kehittää niitä sekä suorittaa hallintotehtävät mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnan ravitsemishuollon ja työllistämisen tukipalvelutehtävät.

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisyys, työn tekemisen ja yritteliäisyyden arvostaminen, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö, laadun jatkuva kehittäminen ja toiminnan tuloksellisuus.

Toiminnan painopistealueet 2022 -2024

Sivistyspalvelujen yksiköiden toimintaa ja tulevaisuutta tarkastellaan kehittämissuunnitelmien laadinnan yhteydessä. Uudet kehittämissuunnitelmat laaditaan vuosille 2022–2024 ja niitä päivitetään tarvittaessa mahdollisten strategiapäivitysten mukaisesti.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden pohjalta tehty kuntakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty ja otettu käyttöön 1.8.2019.

Varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä noin 120 lasta. Hoitolasten määrä tulee vähentymään tulevina vuosina ikäluokkien pienenemisen takia, vaikka varhaiskasvatukseen osallistuvien suhteellinen määrä kustakin ikäluokasta on noussut viime vuosina. Kunnassa kirjoilla olevat lapset syntymävuoden mukaan:

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
42	25	38	23	29	29	(ennuste) 31

Suunnitelmakaudella varhaiskasvatuksessa tavoitteena on lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin pohjautuvien ryhmävasujen entistä tehokkaampi hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa sekä lasten ja vanhempien osallistaminen. Toimintaympäristö ja henkilöstömäärä sopeutetaan hoidettavien lasten määrään. Tarvittavien hoitopaikkojen määrään saattaa tulla ennalta arvaamattomia muutoksia, kun hoito-oikeuden rajauksen poisto astui voimaan 1.8.2020 ja kaikilla lapsilla on oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen. Muutoksia saattaa myös aiheuttaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen pienentäminen 1.8.2021 alkaen.

Perusopetuksen opetussuunnitelmat on otettu vaiheittain käyttöön 1.8.2016 alkaen.

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän suunnitelmakaudella nykyisestä 441 oppilaasta jonkin verran. Vähennystä tapahtuu erityisesti Kirkonkylän alakoululla. Lukiossa on tällä hetkellä 45 opiskelijaa ja opiskelijamäärä näyttää pysyvän ennallaan suunnittelukaudella.

Seuraavassa asetelmassa esitetään oppilasmäärien kehitys kouluittain lukuvuosina 2021 - 2026:

TAIVALKOSKEN KUNNAN PERUSKOULUT

Koulu	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26
Huttu	54	52	55	52	51
Kirkonkylän alakoulu	256	226	205	200	188
Kirkonkylän yläkoulu	131	145	159	148	130
Peruskoulut yhteensä	441	423	419	400	369

Opetustoimessa on suunnitelmakaudella tavoitteena uusien opetussuunnitelmien jalkauttaminen opetukseen. Sillä on vaikutusta koulujen opetuskulttuuriin ja opetusmenetelmiin. Englannin kielen varhentaminen aloitettiin 1.1.2020 1. luokasta alkaen. Oppilasmäärien vähentymisen vuoksi tehdään opettajien virkajärjestelyjä ja vähennetään opetusryhmiä.

Koulutiloja on saneerattu viime vuosina ja toimintaan on oltu tyytyväisiä. Alakoulun 3. vaiheen saneeraus on hoidettu ja yläkoulun tilojen saneeraus on suunnitelmassa. Saneeraus on aiheuttanut poikkeusjärjestelyjä ja väistötiloja käytettäneen jatkossakin.

Lukion uudet opetussuunnitelmat on otettu ja otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen vaiheittain. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset on otettu käyttöön portaittain syksystä 2016 alkaen ja ne ovat käytössä kaikissa kirjoitettavissa aineissa. Laki ylioppilaskirjoituksesta on muuttunut ja muutokset tulevat voimaan lähivuosina.

Oppivelvollisuus laajeni 18 vuoteen ja toisen asteen maksuttomuus tuli voimaan syksystä 2021.

Nopeasti muuttuvassa maailmassa koulutustarpeet voivat vaihdella hyvinkin nopeasti ja tähän vastaamisessa kansalaisopistolla on tärkeä tehtävä. Lisäksi kansalaisopistolla on tärkeä kuntalaisten hyvinvointia lisäävä tehtävä. Näihin haasteisiin kansalaisopisto pyrkii suunnitelmakaudella vastaamaan toimimalla joustavasti ja ketterästi kehittämällä ja uudistamalla jatkuvasti opetustaan. Pätevien opettajien saaminen paikkakunnalta tulee edelleen olemaan haasteellista, kun opettajia on jäänyt eläkkeelle tai heitä on muuttanut pois paikkakunnalta.

Kansalaisopistossa järjestetään monipuolista ja kaikille ikäluokille ajankohtaista koulutusta. Koulutusta järjestetään myös haja-asutusalueilla. Verkko-opetusta ja maksupalvelukoulutusta (esim. henkilöstökoulutusta) kehitetään. Kansalaisopistossa lähiopetus ja sosiaalinen kanssakäyminen ovat kuitenkin tärkeitä kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta. Nuoria pyritään aktiivisesti saamaan kansalaisopiston toimintaan. Toiminnassa painotetaan kestävää elämäntapaa. Kansalaisopistolla on suunnitelmakaudella edelleen merkittävä rooli kuntalaisten sivistäjänä ja hyvinvoinnin edistäjänä, joten kansalaisopiston tuntimäärä pyritään säilyttämään riittävänä koko suunnitelmakauden.

Kirjastoissa lainausten määrä on viime vuosien aikana yleisesti laskenut. Kirjastoissa käyntien määrä ei kuitenkaan ole samassa suhteessa laskenut. Taivalkoskella myös kunnan asukasmäärän väheneminen on vaikuttanut lainausten määrään. Lainausta pyritään lisäämään laajentuneilla eKirjastopalveluilla ja sitä kautta käytettävissä olevalla laajemmalla aineistotarjonnalla. Vuoden 2021 alusta käytössä ollut omatoimikirjasto on laajentanut asiointiaikaa iltaisin ja viikonloppuisin. Myös kirjastossa järjestettävillä tilaisuuksilla pyritään lisäämään kirjastokäyntejä ja muodostetaan kirjastosta kuntalaisten kohtaustapaikka. Suunnitelmakaudella tavoitteena on niin lasten ja nuorten kuin aikuistenkin lukuharrastuksen sekä kirjaston kiinnostavuuden lisääminen. Myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen kehityksessä pyritään olemaan mukana.

Kulttuuritoimessa panostetaan suunnitelmakaudella Päätaloviikon ja Naperoviikon kehittämiseen ja monipuolisten kulttuuritilaisuuksien ja Päätalo-keskuksen sisältöjen tuottamiseen ja järjestämiseen ja kotiseututyöhön. Koillismaan alueellista yhteistyötä pyritään käynnistämään uudelleen. Kulttuuri- ja taiteilijavaihtoa ystävyyskuntien kanssa pyritään käynnistämään koronatilanteen salliessa. Sota-ajan perinnehuonehankkeelle etsitään ja varustetaan näyttelytila ja materiaali asetetaan näytteille. Oulu valittiin Euroopan kulttuurikaupungiksi 2026. Hanke on alueellinen. Taivalkosken kunta on valtuuston päätöksellä mukana hankkeessa. Kulttuuritoimi on suunnittelussa aktiivisesti mukana ja koko kuntaorganisaatio pyrkii hyödyntämään mahdollisimman hyvin hankkeen mukanaan tuomaa positiivista ja laajaa julkisuutta niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Markkinoinnissa pyritään yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa näkyvyyden lisäämiseksi ja käytetään yhä enemmän sosiaalista mediaa ja sähköisiä välineitä sekä mahdollisia uusia markkinointitapoja, mutta huomioidaan myös sähköisiä välineitä käyttämättömät kohderyhmät. Koska Päätalo-instituutti on Päätalo-keskuksen yksi merkittävä toimija, on sen toimintaa suunnittelukaudella tuettava, jotta varmistetaan Päätalo-keskuksen näkyvä ja tuloksekas toiminta yhdessä kulttuuripalveluiden, kirjaston ja kansalaisopiston kanssa. Erityisesti Napero-kirjoituskilpailun ja kirjoittajakoulutuksen kehittämisessä on nähtävissä uusia mahdollisuuksia. Nuorten kulttuurikasvatusta kehitetään yhdessä koulujen ja kulttuurikeskus Uulun kanssa. Ikääntyneiden kulttuuritarjonta varmistetaan sote-uudistuksen yhteydessä hyvällä yhteistyöllä sotepalvelujen kanssa.

Nuoriso- ja liikuntatoimella on suunnitelmakaudella merkittävä rooli nuorten hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimella on myös tärkeä rooli aikuisten terveysliikunnan ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ohjauksessa ja ikääntyvien toimintakyvyn säilyttämisessä. Liikuntatoiminta kehitetään siten, että liikuntapalveluja/liikuntapaikkoja voidaan tarjota sekä kunnan asukkaille että matkailijoille ja myös kilpaurheilijoiden harjoitteluun ja leirityksiin. Pyritään kehittämään liikunta- ja kulttuuripalveluja sekä vetovoimaisia tapahtumia siten, että ne tukevat myös matkailua ja muutoinkin kunnan näkyvyyttä. Yhteistyössä yhdistysten (esim. urheiluseurat), yritysten, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen kanssa liikunnanohjaajan koordinoimana suunnitellaan ja järjestetään uusi vähintään viikonlopun kestävä tapahtuma, jolla pyritään saamaan matkailijoita ja näkyvyyttä paikkakunnalle. Siitä pyritään kehittämään vuosittain toistuva vetovoimainen tapahtuma.

Nuorisotoimen toimintatapoja ja -ympäristöjä uudistetaan siten, että nuorisotoimi kykenee toimimaan yhä enemmän siellä missä nuoret liikkuvat ja nuorille tarjotaan ajankohtaisia nuoria kiinnostavia nuorisopalveluja. Nuoria pyritään osallistamaan palveluiden suunnitteluun. Nuorisotyön tehtäväkenttää järjestellään edelleen ja nuorten palveluja pyritään koordinoimaan mahdollisimman paljon yhdeksi kokonaisuudeksi. Tällä tavalla palvelut saadaan nuorille hyvin saavutettaviksi ja henkilöstön tehtäväkuvia voidaan monipuolistaa ja ajoittain nuorisotyössä välttämätöntä parityöskentelyä voidaan

toteuttaa. Nuorten elämässä jatkuvasti kehittyvällä sosiaalisella medialla ja sähköisillä välineillä on yhä merkittävämpi rooli, joten nuorisotoimessa pyritään vastaamaan tähän jatkuvasti muuttuvaan haasteeseen.

Sivistystoimi toteuttaa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmaa omalta osaltaan. Sivistystoimi päivittää tarvittaessa lasten ja nuorten hyvinvointiohjelmaa yhteistyössä sosi-aali- ja terveystoimen kanssa.

Sivistystoimi on aktiivisesti mukana valtakunnallisessa Lapsi- ja perhepalvelu-uudistuksessa, ns. Lape-hankkeessa, jolla tavoitellaan toimivampaa, koordinoitumpaa ja tehokkaampaa palveluverkostoa (perhekeskusta) taivalkoskelaisille lapsille, nuorille ja heidän perheilleen.

Työllistämisyksikössä kunta työllistää työttömiä palkkatuella määrärahojen puitteissa. Työttömiä pyritään ohjaamaan heidän tarvitsemiinsa palveluihin, koulutukseen ja avoimille työmarkkinoille. Toiminnalla pyritään myös estämään kunnan maksettavaksi tulevien työmarkkinatukimaksujen lisääntyminen. Tilanne tulee kuitenkin olemaan suunnitelmakaudella haastava, koska työmarkkinatuella olevien työmarkkina-asema on yhä vaikeampi ja on todennäköistä, että työmarkkinatukien kuntaosuus nousee. Eryityisesti nuorten työllistymistä avoimille työmarkkinoille pyritään edistämään ja estämään nuorten syrjäytyminen. Työntajille maksettavaa tukea työllistämiseen pyritään jatkamaan määrärahojen puitteissa. Koronan seurauksia työllisyyteen on pitkällä tähtäimellä vaikea ennustaa. Työllistämiseen on kuitenkin käytettävissä tiukentuneen talouden vuoksi entistä vähemmän resursseja, joten toiminta tulee olemaan haastavaa. Valtio on siirtämässä TE-palvelujen hoitamisen kunnille todennäköisesti vuoden 2024 alusta lukien. Tämä tuo monia haasteita kunnille ja kuntien yhteistyölle. Taivalkoski on mukana mm. Jobboost-hankkeessa, jonka avulla voidaan kehittää valmiuksia muutokseen. Siirto tuo muutoksia myös kuntien rahoitukseen, mm. ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoituksesta osa tulisi näillä näkymin kuntien vastuulle samalla tavalla kuin nykyisin työmarkkinatuesta. Kuntouttavan työtoiminnan aseman muuttumisella rahoituksessa voi olla merkittäviä vaikutuksia kuntaosuuden lisääntymiseen ja toimintaa tarvitsevien tilanteeseen. TE-palvelujen siirron vaikutukset kunnan talou-teen voivat olla yllättäviä ja merkittäviä.

Nuorten työpajatoiminta on jo pitkään kuulunut kunnan palvelutarjontaan. Pajatoiminta on kuitenkin sopeutettu nuorten määrään ja tarpeisiin muuttamalla vuoden 2021 aikana nuorten työpaja nuorten starttipajaksi. Nuorten starttipajassa painoalueena on elämänhallintataidot. Nuorten starttipaja ja etsivä nuorisotyö ovat koulun ja perusnuorisotyön ohessa merkittävässä roolissa syrjäytymisen ehkäisyssä, ohjaamisessa koulutukseen sekä työhön avoimille työmarkkinoille. Nuorten starttipajatoiminta ja etsivä nuorisotyö koordinoidaan suunnitelmakaudella muun nuorisotyön kanssa mahdollisemman yhtenäiseksi nuorten palvelukokonaisuudeksi.

Ateriapalveluissa vanhusten kotipalvelun ateriapalvelun osuus kasvanee vielä jonkin verran ja lasten/nuorten osuus edelleen hieman vähenee oppilasmäärien pienentymisen vuoksi. Kokonaisuutena ateriamäärä vähenee suunnitelmakaudella jonkin verran. Vuoden 2023 alusta soten ateriapalvelut siirtyvät maakunnan vastuulle sote-uudistuksen yhteydessä. Ateriapalveluista noin puolet kohdistuu soteen. Koska kunnalla on valmistuskeittiö ja jakelukeittiöt, jotka tuottavat myös soten aterioita, valmistaudutaan toiminnan muutoksiin siten, että koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut voidaan hoitaa omana työnä häiriöttä ja edullisesti myös soteuudistuksen jälkeen. Soten keittiöt ja henkilökunta siirtyvät hyvinvointialueen vastuulle vuoden 2023 alusta.

Mahdollinen koronaepidemian kiihtyminen uudelleen voi vaikuttaa merkittävästi sivistystoimen toimintoihin ja tavoitteiden toteutumiseen. Haasteeseen pyritään vastaamaan mahdollisimman joustavasti ja innovatiivisesti, jotta palveluja voidaan kuitenkin tuottaa mahdollisimman hyvin. Ilmastotyöryhmän esitykset otetaan huomioon sivistystoimen toiminnassa.

Henkilöstön hyvinvointia edistetään myönteisillä ja kannustavilla toimintatavoilla ja hyvällä vuorovaikutuksella. Työpaikoille perustetaan hyvinvointiryhmät, jotka lisäävät henkilöstön yhteenkuuluvuutta ja järjestävät henkilöstön hyvinvointia lisäävää toimintaa.

Koko sivistystoimessa noudatetaan suunnitelmakaudella Taivalkosken kuntastrategiaa –näkyvä vuoteen 2021 ja mahdollista uuden valtuuston hyväksymää päivitettyä kuntastrategiaa. Sivistyspalveluissa kuntastrategiaa toteutetaan noudattamalla kuntastrategiaan sopeutuvia yksiköiden kehittämissuunnitelmia vv. 2022 – 2024 resurssien puitteissa ja niitä päivitetään suunnitelmakaudella tarvittaessa kuntastrategian päivitysten mukaisesti.

Toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen tarkoitus on tukea lasten kasvua, kehitystä ja oppimista kokonaisvaltaisesti yhteistyössä huoltajien kanssa sekä ehkäistä syrjäytymistä ja edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Varhaiskasvatuksessa lapsi oppii tietoja ja taitoja, jotka vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimimista yhteiskunnassa.

Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään kevään 2022 aikana ja Taivalkosken kunnan varhaiskasvatussuunnitelma päivitetään sen mukaisesti. Päivitetty suunnitelma otetaan käyttöön määräysten mukaisesti 1.8.2022 lukien. Samalla käydään läpi myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) ja tehdään siihen tarvittavat muutokset. Lapsen vasujen perusteella tehtyjen ryhmävasujen hyödyntämistä kehitetään toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Selvitetään vuosikellojen toimivuus ja terävöitetään niiden noudattamista.

Digitaalista toimintaympäristön kehitetään ja sen myötä medialukutaitoa. Sosiaalisia taitoja ja tunnetaitoja harjoitellaan.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti painotetaan toiminnassa lasten ja myös vanhempien kannustavia kohtaamisia ja toimintatapoja. Vanhempia pyritään osallistamaan toimintaan mm. yhteisillä retkillä ja vanhanpainilloilla. Lasten liikuntaa edistetään yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa.

Lasten vasut pyritään päivittämään vähintään kerran vuodessa ja lapset puheeksi - keskustelu käydään tarpeen mukaan.

Lisääntyneeseen lasten erityisen tuen tarpeeseen vastaamiseksi varhaiskasvatuksen palveluohjaajan työnkuvaa ja tuen toimintamallia kehitetään edelleen. Yhteistyötä mm. neuvolan, sosiaalitoimen, esikoulun ja eri kuntouttavien työntekijöiden kanssa pidetään yllä ja pyritään siihen, että tieto perheistä ja lapsista kulkee tarkoituksenmukaisesti eri toimijoiden välillä. Päivähoidon-ohjaajan ja palveluohjaajan välistä työnjakoa kehitetään uuden kuraattorijärjestelyn myötä työhyvinvoinnin lisäämiseksi.

Perusopetus

Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden.

Perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistumisen takia muutetaan toiminta- ja arviointikulttuuria uusien tavoitteiden mukaisiksi.

Mobiililaitteiden ja sähköisten materiaalien käyttöä opetustoiminnassa pyritään lisäämään. Laitteiden hallintaratkaisuja tulee kehittää yhdessä Tieran kanssa.

Tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä monipuolisesti eri keinoin, esim. vertaissovittelu-, kummi- ja tukioppilastoimintojen avulla sekä Lapset puheeksi –työmallia käyttämällä. Nuoria osallistetaan päätöksentekoon nuorisovaltuuston (NuVa) kautta. Tunnetaitojen käyttöä harjoitellaan eri tilanteissa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti peruskoulun ja Taivalkoskella opiskelevien 2. asteen opiskelijoille järjestetään rajattu mahdollisuus maksuttomaan lasketteluun ja uintiin Taivalvaaralla.

Peruskoulut ovat mukana Kaikki Harrastaa – hankkeessa ja Aktiivisesti yhdessä - hankkeessa sekä Elämä kantaa! Boostia yhdenvertaiseen ohjaukseen opinpolun kaikissa vaiheissa -hankkeessa. Kunnan ilmasto-ohjelmaa toteutetaan mm. Vihreä lippu -ohjelman avulla.

Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta.

Alakoulu kalustetaan nykyaikaisesti 3. vaiheen saneerauksen päätteeksi. Valmistautetaan yläkoulun saneeraukseen ja osallistutaan suunnitteluun.

Toisen asteen koulutus, lukio

Taivalkosken lukio on verkostoitunut, moderneja opetusmenetelmiä ja tietoliikenneyhteyksiä käyttävä sekä kansainvälisiä yhteyksiä ja toisen asteen yhteistyötä hyödyntävä oppilaitos. Se antaa opetusta sekä nuorille että aikuisille siten, että he sijoittuvat kilpailukykyisesti jatko-opintoihin ja työelämään, ovat aktiivisia kansalaisia sekä kykenevät toimimaan kansainvälisesti.

Tuetaan opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia moniammatillisesti. Huolehditaan uusien opiskelijoiden ryhmäytymisestä.

Lisätään sähköisten oppimisympäristöjen käyttöä opetuksessa. Huolehditaan opiskelijoiden ja opettajien tietoteknisistä valmiuksista.

Jatketaan yhteistyötä pienten lukioden verkoston, eLukio-verkoston ja Oulun aikuislukion kanssa. Haetaan uutta mallia eLukion korvaajaksi yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan lukioden kanssa.

Oppivelvollisuus laajeni 18 vuoteen 1.8.2021 ja toisen asteen maksuttomuus tuli voimaan vaiheittain syksyllä 2021. Oppivelvollisuuden seuranta hoidetaan Valpas-järjestelmän kautta.

Uudet opetussuunnitelmat tulivat käyttöön vaiheittain syksystä 2021. Lukiossa haetaan ratkaisuja mm. yliopisto-, yrittäjäyys-, kaksois- ja kolmoistutkintoyhteistyölle. Laaja-alaisten opintojen toteuttamiselle etsitään mallia mm. teemapäivien kautta.

Markkinoidaan lukiota monipuolisena ja laadukkaana oppilaitoksena, jossa voi suorittaa opintojen ohella erilaisia kursseja mm. liikunnassa.

Kansalaisopisto

Kansalaisopisto mahdollistaa elinikäisen oppimisen tarjoamalla yleissivistävää koulutusta, kansalaisvalmiuksia ja ammattitaitoa kehittäviä kursseja sekä harrastustoimintaa kaikenikäisille toimialueensa asukkaille. Toiminnan tavoitteena on kannustaa kuntalaisia aktiiviseen itsensä kehittämiseen sekä lisätä kuntalaisten aktiivista kansalaisuutta, yhteisöllisyyttä ja tasa-arvoa yhteiskunnassa. Kansalaisopisto on aktiivisesti mukana alueensa kehittämistyössä tekemällä laaja-alaista yhteistyötä. Opisto on vahva kulttuurinen toimija, joka edistää toiminta-alueensa asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia.

Opetusta suunnataan siten, että se tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Lapsia ja nuoria aktivoidaan laajemmin mukaan opiston toimintaan.

Opetus tukee kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä tähtää aliedustettujen ryhmien kuten esimerkiksi maahanmuuttajien, vammaisten, opinnollista kuntoutusta tarvitsevien ja ikääntyvien osallisuuden lisäämistä ja opetuksen saavutettavuutta myös haja-asutusalueella. Opetus pyritään säilyttämään monipuolisena ja uudistuvana.

Kansalaisopisto tekee joustavaa yhteistyötä muun muassa opetustoimen ja kulttuuri-toimen sekä kirjastotoimen kanssa. Kansalaisopisto tekee edelleen kiinteää alueellista yhteistyötä Posion, Kuusamon, Pudasjärven ja Ranuan kansalaisopistojen sekä Meri-Pohjolan opistopiirin jäsenopistojen kanssa sekä mahdollisuuksien mukaan muiden kansalaisopistojen kanssa kansalaisopiston ja sen henkilöstön kehittämiseksi.

Opiston opetusohjelmassa otetaan huomioon ajankohtaiset yleiset koulutustarpeet sekä kuntalaisten toiveet ja järjestetään niiden pohjalta koulutus lukuvuoden mittaisina opintokokonaisuuksina tai lyhyempinä intensiivikursseina. Myös henkilöstökoulutusta järjestetään tarvittaessa.

Opiston kursseja markkinoidaan aktiivisesti eri tilaisuuksissa ja sosiaalisessa mediassa sekä opettajia kannustetaan markkinoimaan omia kurssejaan. Tiedotusvälineisiin pidetään aktiivisesti yhteyttä.

Kansalaisopisto osallistuu aktiivisesti opetuksen ja henkilöstön kehittämishankkeisiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Opiston kehittämisessä on uutena painoalueena kestävä elämäntapa, joka näkyy kaikessa opiston toiminnassa. Etäopetusta ja maksupalvelukoulutusta (esim. henkilöstökoulutus) kehitetään. Kansalaisopistossa lähiopetus ja sosiaalinen kanssakäyminen ovat kuitenkin tärkeitä kuntalaisten hyvinvoinnin kannalta.

Kirjastotoimi

Yleisten kirjastojen kirjasto- ja tietopalvelujen tavoitteena on edistää väestön yhtäläisiä mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen sekä elinikäiseen oppimiseen. Kirjastoiminnassa tavoitteena on edistää myös virtuaalisten ja vuorovaikutteisten verkkopalvelujen ja niiden sivistyksellisten sisältöjen kehittämistä.

Taivalkosken kirjasto toimii ihmisten ja sisältöjen kohtaamispaikkana yksilön elämää rikastuttavalla tavalla. Kirjaston toiminnan tavoitteena on parantaa kuntalaisten hyvinvointia ja ehkäistä syrjäytymistä.

Kirjaston toiminnassa painotetaan lasten- ja nuorten kirjastotyötä sekä kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä ja osallistumismahdollisuuksien lisäämistä mm. jatkamalla kirjaston kehittämistä kulttuuriseksi kohtauspaikaksi järjestämällä kirjastossa erilaisia tilaisuuksia. Lasten- ja nuortenkirjastotyön tavoitteena on tuottaa lukuintoa ja tarinallisia elämyksiä yhteistyössä koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Nuoria pyritään saamaan kirjaston käyttäjiksi markkinoimalla heille verkkokirjastoa ja e-aineistopalveluja. Lukemisesteisille ja ikääntyneille tarjotaan Celia-äänikirjoja ja kotipalvelua. Huttun koulun kirjastopalvelut turvataan vaihtuvilla kokoelmilla.

Kirjasto on ollut OUTI-kirjastokimpassa (16 Pohjois-Pohjanmaan kirjastoa) ja uudessa Koha-kirjastojärjestelmässä vuodesta 2016 lähtien. OUTI-kirjastokimpassa on kirjaston asiakkaiden käytössä koko kimpan laaja kirja- ja lehtiaineisto. Lisäksi Taivalkosken kirjasto on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun yhteisessä eKirjastossa, joka laajentuu vuoden alusta Pohjoisen eKirjastoksi Lapin kirjastojen liittyessä eKirjastoon. Kokoelmaa ja palveluita kehitetään yhteistyössä koko alueen kanssa, jolloin siitä saadaan mahdollisimman hyvin asiakkaita ja heidän tiedontarpeitaan palveleva kokonaisuus. Tällöin myös Taivalkosken kirjaston kokoelmaa voidaan kohdentaa oman kunnan asiakaskunnan tarpeisiin. Tämä on tarpeen erityisesti nyt, kun kirjastoaineistoon käytettävää määrärahaa on jouduttu edelleen vähentämään. Kirjaston fyysisten kokoelmien kehittämisessä ja lainausten sekä käyntien määriä tarkasteltaessa otetaan huomioon myös sähköisten materiaalin käyttö eKirjastossa. Palveluaitoja kehitetään tarvittaessa vuonna 2021 käyttöön otetun omatoimikirjaston avulla ja asiakkaita pyritään osallistamaan toiminnan kehittämiseen.

Tiivistä yhteistyötä Päätalo-keskuksen muiden toimijoiden kanssa jatketaan. Yhteistyötä tehdään ja kehitetään koulujen, neuvolan ja varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyöllä pyritään tukemaan lasten ja nuorten lukutaitoa ja hyvinvointia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Osallistutaan resurssien puitteissa mahdollisiin kirjaston kehittämistä ja lukuharrastusta sekä mediakasvatusta tukeviin hankkeisiin.

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalvelut edistävät omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä asukkaiden hyvinvointia, vilkastuttavat kyläkuva ja näin edistävät Taivalkosken matkailun kehittämistä ja Taivalkosken kunnan positiivisen imagon luomista ja yleensäkin kunnan elinvoimaa. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle, kokemiselle ja jakamiselle.

Pääatalo-keskuksen toimijat, kulttuuritoimi, kansalaisopisto, kirjasto ja Pääatalo-instituutti, joilla kaikilla on oma roolinsa, toimivat joustavasti yhteisen toiminta-ajatuksen pohjalta, tavoitteena monipuolinen pohjoinen kirjoittajakoulutus- ja kulttuurikeskus. Toimijat tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä.

Kulttuuritoimi vastaa kahden suurimman vuosittain järjestettävän kulttuuritapahtuman, Pääataloviikon ja Naperoviikon (lasten ja nuorten kulttuuriviikko) ohjelman kehittämisestä, koordinoinnista sekä kokonaistoteutuksesta. Pääataloviikon ja Naperoviikon ohjelmisto pyritään pitämään monipuolisena ja korkeatasoisena. Tämän lisäksi kulttuuritoimi tuottaa muita monipuolisia ja korkeatasoisia kulttuuritapahtumia ja – palveluja sekä Pääatalo-keskuksen sisältöjä määrärahojen puitteissa. Lapsille ja nuorille järjestetään kulttuuritapahtumia sekä taide- ja kotiseutukasvatusta lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Yhteistyössä koulujen ja kulttuurikeskus Uulan kanssa laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelma.

Kulttuuritoimen työpanosta suunnataan myös kotiseututyöhön ja museotoimintaan. Kotiseututyössä jatketaan museon kunnostamista ja kokoelman kehittämistä. Museon rakennuksia korjataan museoviraston antamien ohjeiden mukaisesti. Sota-ajan perinnehuoneelle etsitään ja varustetaan asianmukaiset tilat. Sota-ajan perinnehuonehankkeessa kerätty materiaali asetetaan näytteille heti, kun tarvittavat näyttelykäyttöön sopivat tilat ovat käytettävissä. Tilojen suunnittelussa jatketaan kiinteää yhteistyötä teknisen toimen kanssa. Ystävyyskuntien kanssa pyritään käynnistämään uudelleen kulttuuri- ja taitelijavaihtoa koronatilanteen salliessa.

Haetaan kulttuuripalveluille edelleen aktiivisesti uusia sisältöjä, näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita sekä rahoitusta mahdollisuuksien mukaan ja pyritään osallistumaan yhteistyöhankkeisiin myös muiden toimijoiden kanssa resurssien puitteissa. Kulttuuritoimi on mukana kesällä 2022 eri yhteistyökumppaneiden kesken järjestettäväksi suunnitellussa uudessa kulttuuri- ja liikuntatapahtumassa resurssien puitteissa. Kulttuurimatkailua edistetään omalla kulttuuritarjonnalla ja markkinoinnilla sekä pyrkimällä edelleen lisäämään medianäkyvyyttä. Markkinoinnin pääpaino on sähköisessä viestinnässä ja sosiaalisessa mediassa, mutta myös tiedotuksesta sähköisten välineiden ulkopuolella oleville huolehditaan. Kulttuuripalvelujen tuottamiseen varataan tilapäistä henkilöresurssia kiireaikoina toimintasuunnitelman toteuttamiseksi talousarvion puitteissa ja käytetään tarvittaessa ostopalveluja.

Oulu valittiin Euroopan kulttuurikaupungiksi 2026. Hanke on alueellinen. Taivalkosken kunta on valtuuston päätöksen mukaisesti mukana hankkeessa omalla ohjelmistollaan. Ohjelmiston tarkempi suunnittelu aloitetaan. Kulttuuritoimi on suunnittelussa aktiivisesti mukana ja pyrkii hyödyntämään hankkeen mukanaan tuomaa positiivista ja laajaa sekä kansallista että kansainvälistä näkyvyyttä. Koko kuntaorganisaatiota innostetaan hyödyntämään hankkeen tuomaa myönteistä julkisuutta.

Ostetaan edelleen musiikkiopistopalveluja Kuusamon kaupungilta resurssien puitteissa. Kulttuuripalvelut ovat mukana aluetheateritoiminnassa ja Konsertti joka kouluun –toiminnassa.

Kulttuuripalveluita ja sanataiteen opetusta ostetaan Pääatalo-instituutilta erillisellä kulttuurin yhteistyö- ja ostopalvelusopimuksella. Pääatalo-instituutin kehittämiseen varataan 32.000 euron avustusmääräraha.

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi tukee lasten ja nuorten kasvua sekä osallisuutta. Tätä työtä tehdään tarjoamalla mielekkäitä ajanviettopaikoja ja mahdollisuuksia keskusteluun luotettavan aikuisen kanssa sekä antamalla vaikuttamismahdollisuuksia nuorten asioihin kunnassamme. Lähtökohtana on siten kaikkien taivalkoskelaisten lasten ja nuorten omien toiveiden huomioonottaminen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä heidän osallistaminen näihin toimintoihin. Näin pyritään tukemaan nuorten valmiuksia vastuunottoon ja tulevaisuuden rakentamiseen sekä ehkäisemään syrjäytymistä.

Nuorisotoimessa noudatetaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointisuunnitelman mukaista huomaamisen kulttuuria toteutetaan kaikissa kohtaamisissa lasten ja nuorten kanssa ja tuetaan nuorten elämänhallintaa sekä lisätään osallisuutta. Nuoria aktivoidaan edelleen mukaan yhteistyöhön nuorisotoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorisovaltuuston toimintaa tuetaan. Nuorisotyön toimintaympäristöjä ja –muotoja kehitetään mm. hyödyntämällä luontoa ja liikuntapaikkoja. Nuorisotyötä pyritään viemään sinne missä nuoret kulloinkin liikkuvat. Aktiivista koulunuorisotyötä jatketaan. Nuorten terveyttä ja hyvinvointia tuetaan kannustamalla, kehittämällä ja ylläpitämällä harrastusmahdollisuuksia esim. Harrastamisen Suomen -mallin avulla. Tuetaan kaikissa nuorten toiminnoissa toisten huomioon ottamista ja tunteita. Vanhempien kanssa pyritään tekemään yhteistyötä.

Nuorisotiloja kehitetään nuorten kohtaamis- ja vapaa-ajanviettopaikkana ja nuorten omien tapahtumien järjestämistilana. Sivukyliä nuorisotoimintaa jatketaan. Nuorisotyötä, nuorten starttipajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä pyritään edelleen kehittämään yhtenäiseksi nuorten palvelukokonaisuudeksi mahdollisten rahoitussäännösten puitteissa, jotta palvelut olisivat mahdollisimman helposti nuorten saatavilla.

Etsivän nuorisotyön/erityisnuorisotyön työmuotoja kehitetään. Järjestetään tarvittaessa mm. ryhmätoimintaa. Etsivä nuorisotyö jalkautuu mahdollisimman paljon sinne, missä nuoret liikkuvat. Yhteistyötä eri viranomaisien ja toimijoiden kesken edelleen kehitetään mm. osallistamalla nuorten hyvinvointia edistävien työryhmien toimintaan. Luontoa sekä muuta ympäristöä hyödynnetään ohjaustyössä ja oppilaitosyhteistyömallia toteutetaan ja kehitetään. Nuorten palveluista tiedottamista kehitetään edelleen ja yhteydenottokynnystä pyritään pitämään matalana myös sähköisten viestimien avulla (esim. instagram, facebook).

Talousarviossa varataan määräraha nuorten opiskelijoiden kannustinrahaa varten. Kannustinrahan jakamisesta päättää sivistyslautakunta.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tukee toiminnallaan Taivalkosken liikuntapalvelutarjontaa. Liikuntatoimi tuottaa itse palveluja, sekä tukee muita kyseisten palvelujen tarjoajia. Tavoitteena on mahdollisimman monipuolinen liikuntatarjonta, joka on mahdollisimman monen tavoitettavissa. Liikuntatoimi tukee omalla erityisosaamisellaan myös Taivalkosken matkailua, matkailualan toimijoita sekä liikuntamatkailuun liittyvän infran kehittämistä.

Liikuntatoimessa kehitetään edelleen melontakeskuksen, Taivalvaaran hiihtokeskuksen, kiipeily- ja frisbeegolf ratojen, reitistöjen sekä seikkailupuiston toimintaa siten, että toiminnoilla tuetaan sekä kuntalaisten omaa liikkumista että matkailua.

Liikuntapaikat pidetään turvallisessa kunnossa. Taivalvaaran olosuhteita ja palveluita kehitetään edelleen tukemaan myös harjoittelu- ja kilpailutoimintaa. Taivalvaaran hiihtokeskuksessa ja melontakeskuksessa pyritään lisäämään kilpaurheilijoiden leirityksiä ja koulutustoimintaa. Hiihtokeskuksen toiminta on edelleen yrittäjävetoista. Talousarviossa ei ole varauduttu hiihtokeskuksen toiminnan järjestämiseen kunnan omana työnä. Taivalvaaraa hyödynnetään myös kesätoiminnassa kuten esimerkiksi frisbeegolfissa ja kiipeilyssä. Kylmäperän frisbeegolfrata siirretään eri paikkaan ja Taivalvaaran rata korjataan myrskytuhojen vuoksi. Liikuntamatkailua edistetään omalla liikuntatarjonnalla ja markkinoinnilla sekä pyrkimällä edelleen lisäämään medianäkyvyyttä resurssien puitteissa.

Liikuntatoimessa paneudutaan edelleen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti erityisesti lasten ja nuorten liikuntaan sekä yleisesti terveystoimintaan ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Toimintamuotoina ovat mm. erilaiset ohjatut liikunta- ja vesijumpparyhmät sekä uimaopetus. Liikuntatoimi on mukana omalla asiantuntevuudellaan yhteistyökumppanina erilaisten kilpailujen järjestämisessä ja koulujen ja varhaiskasvatuksen toiminnassa. Talveksi on suunnitteilla useampia isoja kilpailutapahtumia. Hankkeisiin ja erilaisiin kampanjoihin kuten esim. Uu kesäksi kuntoon -kampanjaan osallistutaan resurssien puitteissa. Liikuntatoimessa pyritään tekemään alueellista yhteistyötä mm. koululaisten kilpailutoiminnassa.

Liikuntaseurojen, yhdistysten ja muiden tapahtumien järjestäjien toiminnan koordinoitiin pyritään edelleen varaamaan henkilöresurssia (tapahtumakoordinaattori). Vetovoimaisia uusia tapahtumia pyritään saamaan paikkakunnalle ja avustetaan järjestelyissä henkilöresurssien puitteissa. Vuonna 2022 pyritään järjestämään yhteistyössä yhdistysten, yritysten ja kunnan toimijoiden kanssa näyttävä ja vetovoimainen uusi urheilu- ja kulttuuritapahtuma tapahtumakoordinaattorin koordinoimana. Tapah- tumasta pyritään kehittämään vuosittain toistuva. Järjestetään myös Uuden Vuoden tapahtuma ja Koski Palaa -tapahtuma. Kulttuuritoimen ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä pyritään talousarvion resurssien puitteissa markkinoimaan palveluja, jotka sopivat myös liikunta- ja kulttuurimatkailuun ja lisäävät kunnan näkyvyyttä.

Työllistämisyksikkö

Työllistämisyksikössä hoidetaan palkkatuella työllistäminen kuntaorganisaatioon ja nuorten pajatoiminta. Toiminnan tavoitteena on nuorten ja pitkäaikaisesti syrjäytymisen ehkäisy työllistämisen sekä koulutukseen ja kulloinkin tarvittaviin palveluihin ja työhön ohjauksen avulla siten, että he voivat myöhemmin työllistyä avoimilla työmarkkinoilla tai muutoin voivat olla aktiivisesti osallisina yhteiskunnan toiminnassa.

Koronaepidemian vaikutukset alkavat todennäköisesti näkyä entistä enemmän työllistämässä. Velvoitetyöllistettävien määrä voi kasvaa, koska velvoitteet ovat olleet epidemiasta johtuvien poikkeussäännösten vuoksi korona-aikana pysähdyksissä. Työmarkkinatuella tällä hetkellä olevien työllistymisen on entistä haastavampaa, joten työmarkkinatuen piirissä olevien määrän kasvun estäminen tulee olemaan aikaisempaa vaikeampaa. Työllistäminen on kuitenkin tärkeää, jotta yhä useampi ei syrjäydy pysyvästi avoimilta työmarkkinoilta ja yhteiskunnasta. Tämän vuoksi talousarvion puitteissa henkilöitä pyritään työllistämään mahdollisimman paljon. Työntajille maksettavaa tukea työllistämiseen jatketaan edelleen. Työllistämisyksikössä toimitaan nettomäärärahan puitteissa, jolloin työmarkkinatukien mahdollinen kasvu vähentää työllistettävien määrää. Valmistaudutaan sote-uudistuksen mahdollisesti sote-yhteistyöhön aiheuttaviin muutoksiin.

Nuorten työpajatoiminta on muutettu nuorten starttipajaksi suunnitelman mukaisesti. Starttipajan toimintaa kehitetään ja integroidaan nuorten palvelujen kokonaisuuteen, johon kuuluvat myös perusnuorisotyö ja etsivä nuorisotyö. Toiminnassa painotetaan erityisesti nuorten elämänhallintataitoja ja urasuunnittelua sekä nuorten hyvinvoinnin lisäämistä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Jatketaan työllistämistä Taivalkosken Kuuhu ry:n kanssa yhdessä muiden hallintokuntien kanssa ja selvitetään yhdistyksille ja yrityksille tarkoitetun tuen käyttämistä myös tähän työllistämiseen. Tähän varataan määrärahaa enintään 20.000 € (sivistystoimen osuus). Tehdään yhteistyötä mahdollisten työllistymistä tukevien hankkeiden kuten JobBoost -hankkeen ja Takun Popa -hankkeen kanssa mm. palveluohjauksen kehittämiseksi. JobBoost -hankkeen kanssa yhteistyössä valmistaudutaan myös valtion suunnittelemaan TE-palvelujen siirtoon kunnille todennäköisesti vuoden 2024 alusta lukien.

JobBoost Koillis-Suomi -hankkeelle varataan määrärahaa kunnan omarahoitusosuutta varten kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti 23.429 euroa.

Ateriapalvelut

Ruokahuollon tehtävänä on tuottaa ateriapalvelut kaikille kunnan laitoksille ja sosiaalihuollon (vanhukset, vammaiset) asiakkaille sekä mahdollisesti ammatitoppilaitoksen oppilaille.

Yhteistyökokouksia ruokahuollon sekä sosiaali- ja terveystoimen vastuuhenkilöiden kesken jatketaan. Ikääntyviä ja työrajoitteisia työntekijöitä tuetaan tarvittaessa esimerkiksi työjärjestelyillä ja ergonomisilla ratkaisuilla.

Koulujen oppilaita pyritään osallistamaan aterioiden ja ruokasalien viihtyvyyden suunnittelussa. Työvoimaa käytetään tarvittaessa joustavasti eri keittiöillä.

Valmistaudutaan sote-uudistuksen tulemiseen järjestelemällä ateriapalveluja siten, että kunnalle jäävien ateriapalvelujen oma tuotanto kouluille ja varhaiskasvatukseen jatkuu häiriöttä ja mahdollisimman edullisesti sote-uudistuksen jälkeen. Soteyksiköiden keittiöt ja niiden henkilöstö siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta sote-uudistuksen yhteydessä. Soteuudistuksen vaikutuksista henkilöstöön pyritään tiedottamaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Tavoitteet

Tavoite 2022 (strategia)	Tavoite 2022	Mittari/arviointi
Ennalta ehkäisevät kuntapalvelut	Järjestetään ohjattua nuorten ja muiden kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia tukevaa nuoriso- ja liikuntatoimintaa.	Nuorisotyön palveluihin osallistuneet/vuosi. Nuorisotilojen aukiolo pv/vuosi. Sivukylillä nuorisotoimintaa kertaa/vuosi. Kerhotoimintaa sivukylillä kertaa/vuosi. Uimahallikäynnit ilman uimaopetusta kertaa/vuosi. 6.luokan oppilaista osaa uida %. Kyllä/ei

	<p>Järjestetään säännöllisesti yhteistyökokouksia sivistustoimen ja teknisen toimen kesken</p> <p>Toteutetaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toteutuminen sivistustoimen osalta ja päivittäminen tarvittaessa yhteistyötoiminnassa sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kirjasto toimii ihmisten ja sisältöjen kohtaamispaikkana.</p> <p>Järjestetään kansalaisopistossa monipuolista kuntalaisten hyvinvointia lisäävää koulutusta.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa ohjausresurssia erityisen tuen tarpeessa olevien lasten tukemiseen. Uusien varhaiskasvatussuunnitelmien ja päivitysten määrä.</p>	<p>Kyllä/ei</p> <p>Lainausten määrä. Käyntien määrä kirjastossa.</p> <p>Asiakkaiden osallistaminen kyselyjen ym. avulla: Kyllä/ei.</p> <p>Kansalaisopiston opetustuntien määrä vuodessa. Tarjottujen tuntien määrä sivukyllillä. Opiskelijamäärä kansalaisopistossa (kerran laskettuna). Asiakastyytyväisyysindeksi. Uusia kursseja %.</p> <p>Kyllä/ei</p> <p>%:lle varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrästä.</p>
<p>Nuorten syrjäytymisen vähentäminen</p>	<p>Nuorten aktivointi</p> <p>Kyselyn järjestäminen nuorille</p> <p>Järjestetään etsivää nuorisotyötä.</p> <p>Kaikki peruskoululaiset saavat päättötodistuksen ja mahdollisimman moni jatko-opiskelupaikan.</p> <p>Työmarkkinatuella olevien määrän kasvun estäminen.</p> <p>Toteutetaan Harrastamisen Suomen mallia.</p>	<p>Nuorisovaltuuston ja nuorten toimintaryhmien järjestämien tapahtumien määrä/vuosi.</p> <p>Kyllä/ei</p> <p>Kyllä/ei</p> <p>Päättötodistuksen peruskoulusta saaneet %. Jatko-opintopaikan saamatta jääneet %.</p> <p>Henkilömäärä vuoden lopussa.</p> <p>Kyllä/ei</p>

<p>Taivalkoski on Koillismaan kulttuuriveturin</p>	<p>Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut.</p> <p>Kunta ostaa Pääatalo-instituutilta kulttuuripalveluita.</p> <p>Laaditaan kulttuurikasvatussuunnitelma</p>	<p>Kulttuuritilaisuuksiin osallistuneiden määrä yhteensä. Erikseen Pääatalo-viikon tapahtumiin osallistuneet. Paikalliset hankkeet/kpl Yhteistyöhankkeet kpl. Pääatalo-keskuksen kävijämäärä (sis. taidenäyttelyt) henk./vuosi.</p> <p>Kunta tekee Pääatalo-instituutin kanssa yhteistyö- ja ostopalvelusopimuksen: Kyllä/ei</p> <p>Kyllä/ei</p>
<p>Kilpailukykyinen ja houkutteleva lukio</p>	<p>Säilytetään laaja kurssitarjonta käyttäen apuna myös eLukiota ja toimitaan joustavasti aktiiviharrastuksen (esim. urheilu) hyväksymisessä soveltaviksi kursseiksi. Opetus säilytetään korkeatasoisena.</p>	<p>Kyllä/ei</p>

Keskeiset toimenpiteet

Keskeisenä toimintatapana on kaikissa yksiköissä ennalta ehkäisevä toimintakulttuuri ja kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen. Nuoriso- ja liikuntatoimessa yhä enemmän painotetaan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Sivistyspalvelujen toiminta pyritään säilyttämään niukentuvista resursseista huolimatta laadukkaana ja monipuolisena luovilla ratkaisuilla ja etsimällä uusia toimintatapoja ja yhteistyökumppaneita sekä käyttämällä tarvittaessa ostopalveluja.

Mahdollisten tointen/virkojen vapautuessa pyritään ensisijaiset selvittämään, voidaan tehtävät hoitaa järjestelemällä työtehtäviä uudelleen. Henkilöstössä pyritään kuitenkin säilyttämään ja lisäämään kehittävää ja innostunutta työtettä huolehtimalla työhyvinvoinnista esimerkiksi kehityskeskusteluihin ja säännöllisiin kokouksiin sekä mahdollistamalla tarpeellinen ajankohtainen koulutus ja työnohjaus sekä virkistäytyminen resurssien puitteissa. Omaehtoiseen koulutukseen kannustetaan. Perustetaan työpaikoille vapaamuotoiset hyvinvointiryhmät, jotka toimivat henkilöstön yhteenkuuluvuuden ja virkistykseen lisäämiseksi.

Tietotekniikan ja sähköisten välineiden käyttöä kehitetään lähtökohtana todelliset tarpeet ja hyödyt. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten hyvästä laiteympäristöstä ja siinä tarvittavasta sekä opettajien että opiskelijoiden tietotekniikkaosaamisesta huolehditaan. Varhaiskasvatuksessa suunnataan ohjausresurssia erityisen tuen tarpeessa olevien lasten tukemiseen ja päivitettyjen varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmien jalkauttamiseen.

Nuorten palveluja pyritään koordinoimaan yhdeksi palvelukokonaisuudeksi ottaen huomioon mahdolliset rahoitusten ehdot, jotta ne olisivat mahdollisimman hyvin nuorten saavutettavissa. Valmistaudutaan uuden sote-uudistuksen aiheuttamiin muutoksiin ateriapalveluissa. Kaikissa yksiköissä pyritään taloudelliseen ja tehokkaaseen toimintaan.

Kaikissa yksiköissä toteutetaan valtuuston hyväksymien nykyisten kuntastrategian linjausten mukaisia uusia kehittämissuunnitelmia vv. 2022–2024. Kehittämissuunnitelmia päivitetään tarvittaessa mahdollisten uusien strategiapäivitysten mukaisesti.

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Lautakunta: LT60 Sivistyslautakunta					
	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	913 291	907 776	-29,1	643 928	408 560	408 560
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 284 616	-8 821 706	-2,2	-8 623 928	-8 149 710	-8 203 690
TOIMINTAKATE	-7 371 325	-7 913 930	0,8	-7 980 000	-7 741 150	-7 795 130

3.2.7. Tekninen lautakunta

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Teknisen toimen tehtävänä on järjestää laadukkaat yhdyskuntatekniset palvelut sekä ylläpitää kunnan kiinteistöt ja toimitilat taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä edistää hyvää rakennustapaa ja terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön toteuttamista.

Lautakunnan alaista toimintaa:

- kunnan kiinteistöjen ylläpito
- kunnan maa- ja metsätilojen hoito
- toimitilapalvelut: kiinteistöhoito-, kunnossapito- ja siivouspalvelut sekä toiminnan kehittäminen (huomioidaan konsernikiinteistöt)
- kaukolämpölaitostoiminta: kunnan jakeluverkosto ja varalämpökeskus sekä yhteistyö Taivalkosken Voima Oy:n kanssa
- taajaman vesi- ja viemärlaitostoiminta ja kunnan alueen vesihuollon kehittäminen
- jätehuollon järjestäminen ja kehittäminen
- kaavateiden ja yksityisteiden hoito (yksityistiet hoitosopimuksin)
- kunnan asuntoviranomaisasiat
- puistojen, yleisten alueiden ja ympäristön hoito
- maankäytön suunnittelu/kaavoituksen valmistelut
- liikuntapaikat ja reitistöt (mm. hiihtokeskus, melontakeskus, vaellusreitit)
- väestönsuojelun osatehtävät (valmiussuunnittelu/varautuminen häiriö- ja poikkeusolosuhteisiin) ja palo- ja pelastustoiminnan rahoitus
- kunnan investointitoiminnan koordinointi ja toteutus
- konsernitehtävät: toimintasektorinsa osalta konsernin osatehtävissä ja osassa hallintoja
- mukanaolo toimialaan liittyvissä elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kehittämistehtävissä ja yhteistyöhankkeissa

Lautakunta toimii myös rakennusvalvontaviranomaisena:

(Rakennusvalvontaviranomainen hoitaa eri laeissa kunnalle tai sen toimielimille määrätty rakennusvalvontaan liittyvät tehtävät ja tuottaa kuntalaisille rakennus- ja maankäyttö-lainsäädännön vaatimat palvelut)

- valvoo yleisen edun kannalta rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtii, että rakentamisessa noudatetaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään ja määrätään,
- huolehtii kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta, toteutetaan osittain ostopalveluna Pudasjärven kaupungilta (lupapäätökset ja katselmukset, jotka vaativat rakennustarkastajan pätevyyttä)
- ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu (ml. maa-ainesten ottamistoiminta) toteutetaan ostopalveluna Kuusamon kaupungilta

Tekninen toimiala tuottaa merkittävässä määrin kunnan sisäisiä tukipalveluja toisten hallintokuntien käyttöön esimerkkinä kiinteistöhoito ja siivouspalvelut, joka sitoo toimialan henkilöstöresursseista yli puolet. Toisena selkeänä palvelukokonaisuutena ovat liikelaitostyyppiset palvelut (lämpö, vesi, jätehuolto), joiden kustannukset kokonaisuudessaan katetaan asiakasmaksuin. Kolmantena kokonaisuutena ovat pääosin verorahoituksella tuotetut/ostetut palvelut kuten kaavoitus, palo/pelastus, tienpito, puistot, yleiset alueet, liikuntapaikat ja reitistöt.

Teknisten palveluiden toimintaympäristön muutoksina ennakoidaan edelleen kunnan väkimäärän hienoista pienenemistä. Toisaalta Korona-pandemia positiivisena vaikutteena on valtakunnallisestikin havaittu halukkuutta muuttaa maaseutukuntiin. Näin ollen on edelleen tärkeää varautua myös mahdollisiin paikkakunnalle muuttaviin asukkaisiin sekä uusiin yrityksiin sekä näiden tarpeisiin.

Kunnan teknistä toimialaa on edelleen tärkeää kehittää kuntalaisia palvelemaan palvelukeskustyyppiseen toimintaan. Kuntasuunnitelmaan kirjatut toimialan painopisteet ja tavoitteet tukevat strategiassa linjattuja konsernin painopistealueita. Toiminnan kehittämällä, kustannusten toimintayksikkölähtöisellä kohdentamisella ja seurannalla kyetään ja pystytään palvelutuotanto sopeuttamaan kysyntään ja resursseihin. Tärkeää on myös ennakoida sektorin tulevaisuuteen vaikuttavat asiakkuudet ja niissä tapahtuvat muutokset.

Digitalisaation voimakasta etenemistä on myös teknisten kuntapalveluiden osalta. Henkilöstön vaihtuvuus tulevaisuudessa lisääntyy, kun henkilöstö eläköityy. Henkilön osaamisen jatkuva kehittäminen ja rekrytoinneissa onnistuminen luovat toiminta-varmuutta muutoksissa. Toiminnan uudelleen järjestelyitä voidaan toteuttaa uusia henkilöitä rekrytoitaessa. Myös palvelujen hankintaa ostopalveluina kustannus-tehokkaasti ja asianmukaisina kokonaisuuksina tullaan tarkastelemaan. Kuntayhteistyötä tullaan edelleen selvittämään. Kunnan lakisääteisten palvelujen varmentaminen tulee olla keskeinen osa toimintaa tiukkenevassa taloustilanteessa.

Muuttuvassa toimintaympäristössä on hyvä tarkastella myös kunnan sisäisiä organisaatiota, palveluita ja mahdollisia toimintojen ja palvelujen yhdistämiä. Palvelukeskustyyppisen toiminnan tavoitteena on mm. tuottaa asiakkaalle mahdollisimman joustavasti saatavat palvelut ns. yhden luukun periaatteella.

Kunnan investointitarpeet suuntautuvat pääosin rakennetun kunnallistekniikan ja rakennuskannan saneeraus- ja uusinvestointien alueelle. Aiempina vuosina Taivalkosken kunta on omarahoitteisesti hoitanut investointitarpeita. Kunta on ottanut myös merkittävää vastuuta alempiasteisen tieverkon ylläpidon rahoituksesta.

Vuoden 2021 aikana on tehty selvitys kunnan omistamien kiinteistöjen tilasta. Selvityksen mukaan vuosien varrella on syntynyt merkittävä määrä korjausvelkaa investoinneista huolimatta. Tavoitteena onkin tuottaa kunnan päätöksentekoa varten vuosittain päivitettävä kiinteistönpidon pitkän tähtäimen suunnitelma Taivalkosken kunnan kiinteistöstrategian muodossa.

Tavoitteena on lisäksi selvittää erilaisia hankerahoituksia yleishyödyllisiin sekä elinkeinopoliittisin perustein toteutettuihin hankkeisiin. Näitä selvityksiä tullaan tekemään yhteistyössä kunnan eri organisaatioiden ja yhteistyökumppaneiden mm. Koillis-Suomen kehitysyritys Naturpolis Oy:n kanssa.

Rakennusvalvonnan osalta on käynnistetty kuntayhteistyö Pudasjärven kaupungin kanssa vuoden 2021 aikana. Yhteistyö Pudasjärven kaupungin kanssa on ollut toimivaa. Tavoitteena on edelleen ostaa sopimuksella rakennusvalvonnan viranomaispäätöksenteko ja katselmukset Pudasjärven kaupungin rakennusvalvonnalta.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun alueellista yhteistyötä koskevat päätökset tehtiin Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kunnissa ja valvontayksikkö aloitti vuoden 2011 alusta Kuusamossa. Viranomaistehtävien hoito siirtyi uudelle yksikölle. Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun toiminnan tarkastelua ja sopimuksen päivytystä tullaan tekemään vuoden 2022 aikana.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle. Tuotteiden hintaan kohdennetaan kaikki kustannusten osatekijät tariffilaskennassa. Lisäksi tariffeissa otetaan huomioon laitosten investointitarpeet, joten laitosten investointiohjelmat katetaan kuluttajamaksuista, eivätkä laitokset näin ollen rasita kunnan taloutta. Liikelaitosten osalta yksi suunnittelukauden painopiste on valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja tehokas varautuminen arjen poikkeustilanteisiin.

Kaukolämmön markkina-asema on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Kunnassa on 1990-luvulta saakka tehty vuosittain lämpöverkoston saneeraustöitä ja pääosa runkolinjoista ja osa talolinjoista on uudistettu eli niin sanottua ”korjausvelkaa” ei ole. Varautumisen osalta linjaston varrella oleva LK1 (6 MW) on varmistettu 2013 omalla sähkögeneraattorilla ja Taivalkosken Voima Oy on rakentanut vuoden 2017 aikana generaattorilla toimivaa varautumistehoa myös teollisuusalueen päävoimalaan.

Kunnan lämpölaitos tekee tiivistä yhteistyötä yhtiötetyn lämmöntuotannon (Taivalkosken Voima Oy) kanssa. Yhtiö on kasvanut ja kehittänyt toimintaansa.

Toiminnan painopistealueet 2022 - 2024

Hyvinvoinnin edistäminen

Taivalkosken kunta ylläpitää ja edistää toimia, joilla lisätään kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista osallisuutta sekä terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on, että hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa päätöksissä ja toimissa.

Elinympäristön ja elinvoiman kehittäminen

Yritystoiminnan aloittamisen tukeminen ja tarvittavan infran tarjoaminen. Elinvoimapolitiittisista investoinneista huolehtiminen. Elinvoimaan vaikuttavat tekijät huomioidaan kunnan toiminnassa.

Talous- ja omistajapolitiikka

Kuntakonsernin talous on tasapainossa ja omaisuutta hallinnoidaan suunnitelmallisesti.

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen ja osaamisen varmistaminen.

Palveluiden järjestäminen ja palvelutavoitteet

Palvelut tuotetaan asiakaskeskeisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai os-topalveluna. Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria.

Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteena on olla yhteisöllisempi kunta, jossa toisista välitetään. Kunnan hyvinvointiryhmään pyritään jatkossa ottamaan mukaan edustajia myös kuntaorganisaation ulkopuolelta. Toiminnassa kehitetään sähköistä palautejärjestelmää ja nuoret halutaan mukaan vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin.

Hallinto/Kaavoitus

Toiminnalliset tavoitteet

Toteutetaan toimintaa hyvän hallintotavan mukaisesti.

Liikenne- ja yleiset alueet

Toiminnalliset tavoitteet

Liikuntapaikkastrategian linjaamien toimenpiteiden jalkauttamista (luontoliikunta).

Liikelaitosmaiset palvelut:

(Vesilaitos, kaukolämpölaite, jätehuolto, keskusvarasto ja konekeskus)

Toiminnalliset tavoitteet

Toimialan valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja varautuminen arjen poikkeus-tilanteisiin.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle.

Kunnan rakennukset

Toiminnalliset tavoitteet

Kiinteistöstrategian mukainen toiminta päätöksenteon mukaisesti. Kiinteistöomaisuus on käyttötarkoituksen mukaista. Sähköisen talokirjajärjestelmän mukainen toiminnan jalkauttaminen.

Rakennusvalvonta

Toiminnalliset tavoitteet

Rakennuslupahakemukset käsitellään 1 – 5 viikkoa hakemuksen jättämisestä.

Investoinnit

Toiminnalliset tavoitteet

Laaditaan tarpeelliset työohjelmat ja toteutetaan kunnan investointiohjelman mukaisen hankkeiden suunnittelut urakkakilpailutukset ja toteutukset sekä mahdolliset hankkeisiin liittyvät rahoitusanomukset/-tilitykset.

Tavoitteet

Tavoite 2022	Toimenpide	Mittari/arviointi
Taivalkosken kunnan kiinteistöstrategia	Luodaan kiinteistöstrategia, jonka mukaisesti kunnan kiinteistötoimintaa tullaan toteuttamaan	Kiinteistöstrategiaa toteutetaan. Kyllä/ei
Liikkuva ja urheiluva Taivalkoski	Yhteistoiminnan kehittäminen vaikiinnuttaminen sivistystoimen ja Taivalkosken eri urheiluseurojen kanssa	Yhteistyön vuosikello on laadittu. Kyllä/ei
Osaava, motivoitunut ja muutoskykyinen henkilöstö	Henkilöstön ja esimiestyön muutosvalmennusten toteuttamissuunnitelma Tarvittavien rekrytointien toteutus	Koulutussuunnitelman toteutuksen raportointi

Talous

INTIME/Talouden Suunnittelu	113 Lautakunta: LT70 Tekninen lautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 870 430	2 964 960	6,2	3 147 490	3 148 190	2 931 190
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 708 891	-5 524 960	8,5	-5 994 240	-5 780 600	-5 780 250
TOIMINTAKATE	-2 653 235	-2 560 000	11,2	-2 846 750	-2 632 410	-2 849 060

3.2.8. Talous lautakunnat

Taivalkosken kunta		Pääbudjetti yhteenveto ulkoinen				26.11.2021 15:34:30	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT10 Keskusvaalilautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-619	-29 390	-7,8	-27 100	-27 100	-27 100	
TOIMINTAKATE	-619	-29 390	-7,8	-27 100	-27 100	-27 100	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT20 Tarkastuslautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-32 556	-40 000		-40 000	-40 000	-40 000	
TOIMINTAKATE	-32 556	-40 000		-40 000	-40 000	-40 000	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT30 Valtuusto					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ							
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-29 453	-41 700	3,1	-43 000	-42 390	-42 390	
TOIMINTAKATE	-29 453	-41 700	3,1	-43 000	-42 390	-42 390	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT40 Kunnanhallitus					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 542	85 080	7,1	91 080	91 280	91 380	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-2 411 636	-3 529 252	-5,7	-3 327 080	-3 642 280	-3 677 830	
TOIMINTAKATE	-2 410 094	-3 444 172	-6,0	-3 236 000	-3 551 000	-3 586 450	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT50 Sosiaali- ja terveyslautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	1 973 068	2 383 950	0,5	2 395 400			
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-18 312 211	-18 373 950	6,8	-19 615 400			
TOIMINTAKATE	-16 339 143	-15 990 000	7,7	-17 220 000			
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT60 Sivistyslautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	913 291	907 776	-29,1	643 928	408 560	408 560	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-8 284 616	-8 821 706	-2,2	-8 623 928	-8 149 710	-8 203 690	
TOIMINTAKATE	-7 371 325	-7 913 930	0,8	-7 980 000	-7 741 150	-7 795 130	
INTIME/Talouden Suunnittelu		113 Lautakunta: LT70 Tekninen lautakunta					
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	2 870 430	2 964 960	6,2	3 147 490	3 148 190	2 931 190	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-5 708 891	-5 524 960	8,5	-5 994 240	-5 780 600	-5 780 250	
TOIMINTAKATE	-2 653 235	-2 560 000	11,2	-2 846 750	-2 632 410	-2 849 060	

3.3. Tuloslaskelmaosa

Taivalkosken kunta		Budjetti yhteenveto ulkoinen ja sisäinen			21.12.2021 8:48:43	
INTIME/Talouden Suunnittelu						
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	4 255 978	4 116 540	-1,4	4 060 257	3 031 284	3 030 346
Maksutuotot	1 484 870	1 864 550	-1,8	1 831 800	122 500	122 500
Tuet ja avustukset	245 792	323 942	19,3	386 420	359 450	359 450
Vuokratuotot	2 605 583	2 411 165	6,8	2 576 245	1 773 095	1 580 485
Muut toimintatuotot	94 300	34 710	72,4	59 840	10 170	10 170
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	8 686 523	8 750 907	1,9	8 914 562	5 296 499	5 102 951
Valmistus omaan käyttöön	185 226					
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-12 885 750	-13 257 459	3,9	-13 774 603	-6 750 588	-6 806 130
Eläkekulut	-2 967 053	-3 125 497	2,7	-3 209 803	-1 610 360	-1 619 911
Muut henkilösivukulut	-407 404	-497 530	8,7	-540 936	-262 843	-265 014
Palvelujen ostot	-13 838 227	-14 773 850	5,6	-15 595 498	-6 267 143	-6 297 048
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 694 842	-3 452 310	3,4	-3 570 408	-2 466 169	-2 458 139
Avustukset	-1 394 996	-1 192 930	4,8	-1 249 640	-551 235	-550 235
Vuokrat	-2 440 252	-2 286 356	-0,5	-2 274 200	-1 306 678	-1 330 973
Muut toimintakulut	-79 668	-184 167	-49,9	-92 324	-115 533	-115 631
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-37 708 192	-38 770 099	4,0	-40 307 412	-19 330 549	-19 443 081
TOIMINTAKATE	-28 836 443	-30 019 192	4,6	-31 392 850	-14 034 050	-14 340 130
Verotulot	12 483 139	12 690 000	1,5	12 880 000	6 940 000	6 874 000
Valtionosuudet	20 463 259	19 720 000	3,4	20 400 000	9 647 910	9 710 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 143	1 300		1 300	1 300	1 300
Muut rahoitustuotot	71 096	83 800	6,6	89 300	89 700	89 700
Korkokulut	-38 807	-60 000	-46,7	-32 000	-32 000	-32 000
Muut rahoituskulut	-1 461	-5 000	-20,0	-4 000	-4 000	-4 000
VUOSIKATE	4 141 926	2 410 908	-19,5	1 941 750	2 608 860	2 298 870
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiset poistot	-2 454 855	-2 600 000	-3,5	-2 510 000	-2 200 000	-1 900 000
TILIKAUDEN TULOS	1 687 071	-189 092	200,5	-568 250	408 860	398 870
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	1 151	11 240		11 240	1 000	1 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	1 688 222	-177 852	213,2	-557 010	409 860	399 870

Taivalkosken kunta		Budjettiytteenvelto ulkoinen			21.12.2021 9:31:22	
INTIME/Talouden Suunnittelu						
Selite	TP 2020	TA 2021	Muutos%	TA 2022	TS 2023	TS 2024
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2 933 580	3 035 269	-9,1	2 760 283	2 107 085	2 107 085
Maksutuotot	1 484 870	1 864 550	-1,8	1 831 800	122 500	122 500
Tuet ja avustukset	245 792	323 942	19,3	386 420	359 450	359 450
Vuokratuotot	1 042 087	1 083 295	18,0	1 277 925	1 048 825	831 925
Muut toimintatuotot	52 002	34 710	-38,1	21 470	10 170	10 170
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	5 758 331	6 341 766	-1,0	6 277 898	3 648 030	3 431 130
Valmistus omaan käyttöön	185 226					
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-12 885 750	-13 257 459	3,9	-13 774 603	-6 750 588	-6 806 130
Eläkekulut	-2 967 053	-3 125 497	2,7	-3 209 803	-1 610 360	-1 619 911
Muut henkilösivukulut	-407 404	-497 530	8,7	-540 936	-262 843	-265 014
Henkilöstökulut yhteensä	-16 260 207	-16 880 486	3,8	-17 525 342	-8 623 791	-8 691 055
Palvelujen ostot	-12 882 582	-14 056 019	4,3	-14 666 983	-5 724 543	-5 755 386
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 285 773	-3 097 200	3,3	-3 198 148	-2 093 909	-2 085 879
Avustukset	-1 394 996	-1 192 930	4,8	-1 249 640	-551 235	-550 235
Vuokrat	-876 756	-950 156	-1,2	-938 311	-573 069	-573 074
Muut toimintakulut	-79 668	-184 167	-49,9	-92 324	-115 533	-115 631
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-34 779 982	-36 360 958	3,6	-37 670 748	-17 682 080	-17 771 260
TOIMINTAKATE	-28 836 425	-30 019 192	4,6	-31 392 850	-14 034 050	-14 340 130
Verotulot	12 483 139	12 690 000	1,5	12 880 000	6 940 000	6 874 000
Valtionosuudet	20 463 259	19 720 000	3,4	20 400 000	9 647 910	9 710 000
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	1 143	1 300		1 300	1 300	1 300
Muut rahoitustuotot	71 096	83 800	6,6	89 300	89 700	89 700
Korkokulut	-38 807	-60 000	-46,7	-32 000	-32 000	-32 000
Muut rahoituskulut	-1 461	-5 000	-20,0	-4 000	-4 000	-4 000
VUOSIKATE	4 141 944	2 410 908	-19,5	1 941 750	2 608 860	2 298 870
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunn.mukaiiset poistot	-2 454 855	-2 600 000	-3,5	-2 510 000	-2 200 000	-1 900 000
TILIKAUDEN TULOS	1 687 089	-189 092	200,5	-568 250	408 860	398 870
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	1 151	11 240		11 240	1 000	1 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄ)	1 688 240	-177 852	213,2	-557 010	409 860	399 870

3.4. Investointiosa

Hankkeen nimi					Ulkopuolinen rahoitus		
	2 022	2 023	2 024	Käyttö yhteensä	Avustus 2 022	Avustus 2 023	Avustus 2 024
TALONRAKENNUS							
Sosiaali- ja terveystoimi							
Terveyskeskuksen perusrarannus:keittiön IV (2021), sisäpiha	40	50	50	140			
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet							
Sosiaalitoimen perusrarannus kohteet: Töpinä, Tuikku ja	64	10	10	84			
Asuntola 1 ja 2 kiinteistöjen purku ja varavoiman siirto?	0	30		30			
Kaislan springlerin asennus (ei kunnan kiinteistö) tarve 20 te	0			0			
Katajan perusrarannus ja saneeraus	30	30	30	90			
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet yhteensä	94	70		164			
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	134	120	50	304			
Sivistystoimi							
Sivistystoimen kohteet							
Keskuskeittiön perusrarannustarpeet	0	0	0	0			
Yläkoulun perusrarannusremontin käynnistäminen (suunnittelu	500	510		1 010			
Alakoulun 3.vaiheen saneeraus (uudempiosa) 2021	0			0			
Hutun koulu (piharakennuksen purku ja uusi rakennus	30	20		50			
Sota-ajanperinnehuoneen saneraus	45			45			
Museon aittojen ym. rakennusten korjaus	0						
Sivistystoimi yhteensä	655	530	0	1 185			
Kiinteistöt							
Kiinteistöstrategia ja sähköinen huoltokirja kaikkiin kiinteistöihin	60	50	50	160			
Vanhan paloaseman pintaremontti v. 2022 (käyttötarkoituksen	40						
Uimahallin peruskorjaus (suunnittelu 2022 toteutus v. 23-24)	100	1 900	1 100	3 100		800	
AOL perusrarannus (vesikatto ym. päärakennus)	500	100		600			
B-talon ilmanvaihdon parantaminen		20					
AOL:n liikuntasalin sisäilman ongelmien selvittäminen ja	0						
AOL asuntolan julkisivun perusrarannus		40		40			
Kunnantalon ilmavaihdon perusrarannus 2021,	60			60			
Rinnekahvilan laajennus (vuokratilat) inv.siirto v.2024?	0		450	450			
Paloaseman rakentaminen	0			0			
Vanhan tilan purku ja västönsuojan rakentaminen, (KOY	60			60			
Teollisuushallit saneeraus	0	0	0	0			
Kiinteistöt yhteensä	820	2 200	1 600	2 420			
Muut kohteet							
OSAO:lle vuokratut kiinteistöt/investoinnit oppilasasuntoloiden	60	40	40	140			
OSAO:lle vuokratut kiinteistöt/investoinnit, G-talon	80	80	80	240			
Muut kohteet yhteensä	140	120	120	240			
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	1 749	2 970	1 770	4 719			
Netto	1 749	2 170	1 770	3 519			

Hankkeen nimi					UlkoPuolinen rahoitus		
	2 022	2 023	2 024	Käyttö yhteensä	Avustus 2 022	Avustus 2 023	Avustus 2 024
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
Liikenneväylät							
Liikenneväylien suunnittelu	0	0	0	0			
Kunnan opaste ja infotaulut (sisääntuloväylät yms.)	40			40			
Rakentaminen ja päällystäminen, Hirsikuja760m2, Urheilutie 3720m2, Kauppätien päällystäminen3360m2, Haaraniementie1500m2	150	150	150	450			
Teollisuusalueen tonttien kuntoonpano/saha	100	100	100	300			
Taivalvaaran valaistus15000€, Otsonkuja 5000€ v. 2022, Lummetie-Kaislatie 25000€ v. 2023?	25	75	30	130			
Opastusten ja viitoituksen suunnittelu ja perusparannus+sekä hankkeisiin liittyvät maapohjatoimitukset	20	20	20	60			
Liikenneväylät yhteensä	335	345	300	980			
Puistot ja yleiset alueet							
Puistot ja leikkikentät	30	30	30	90			
Putaanmutka, yms.+ leikkikenttien perusparannukset	30	30	10	70			
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	60	60	40	160			
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat							
Liikuntatoimen ratojen kunnostus				0			
Uimaranta, uimakopit ja laituri	30			30			
Ison mäen ja hissiladun muovittaminen (liikuntapaikkastrategia)	0			0			
Koskimelontaradan kunnostus	15	15	15	45			
Alamäen kaiteet hs80				0			
Lätkähissin nousumuovi hs 80				0			
Latuvalaituksen laajennukset n. 1 km	0	80		80			
Taivalvaaran liikuntapuiston kehittäminen(tenniskentän pinnote ym.)	0			0			
Hutunkoulun ympäristön parantaminen	0			0			
Jääkiekkokaukalon kattaminen (liikuntapaikkastrategia)	0	60		60			
Urheilukentän/jääkiekkokaukalon puku- ja w c-tilat suunnittelu 2022, liittäminen uimahalli/moniliikuntahalli hankeeseen v. 2023 ? (liikuntapaikkastrategia)	60	350		410	80		
Lumetusjärjestelmän kehittäminen (sähköliittymä, pintavedenottamo Iijoki MeVe:n esitys)	0	0	300	300			
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	105	505	315	925			
Satamat ja laiturit							
Kalasadaman huoltorakennuksen kunnostus/myynti?	0			0			
Satamat ja laiturit yhteensä	0			0			
Valokuituverkot							
Verkon rakentamista Kuituverkon laajentaminen	0	0	0	0			
Valokuituverkot yhteensä	0	0	0	0			
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ	500	910	655	2 065			
Netto	420	910	655	1 985			

Hankkeen nimi				Käyttö yhteensä	Ulkopuolinen rahoitus		
	2 022	2 023	2 024		Avustus 2 022	Avustus 2 023	Avustus 2 024
LIIKELAITOKSET							
Kaukolämpölaitos							
Verkoston saneeraus/uudet liittäjät	100	100	100	300			
Kaukolämpölaitos yhteensä	100	100	100	300			
Vesihuoltolaitos							
Suunnittelu, verkosto ja laitokset, puhdistamon jatkolupa, vesihuollon rakentaminen ja saneeraus, syöttövesijohdon saneeraus, puhdistamon jälkivalutuskentän peruserparannus, lammikot ja talohaarat ym.	120	120		240			
Jv-puhdistamo, biooottorin uusiminen 2 kpl/ 2 vuotta	100	100		200			
Pitkänlamminkankaan varavedenottamo, hankinta. 2022, tot 2023-2024	60	100	100	260			
Vesihuoltolaitos yhteensä	280	320	100	700			
Jätehuolto							
Jäteaseman peruserparannus	0	0	0	0			
Jätehuolto yhteensä	0	0	0	0			
LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ	380	420	200	380			
Netto	380	420	200	380			
INVESTOINNIT ILMAN IRTAIMISTO-				0			
HANKINTOJA yhteensä	2 629	4 300	2 625	2 629			
netto	2 629	3 500	2 625	2 629			

IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET							
MENOT							
Kunnanhallitus							
Kunnanhallitus yhteensä							
Sivistyslautakunta							
Sota-ajanperinne huone, esitystekniikka ja kalusto	20			20			
Ruokahuollon kuljetusvaunut ja muut kalusteet				0			
Nykytekniikkaa ja kalusteita remontoituihin tiloihin (mobiililaitteet, älytaulut, pulpetit ja tuolien ym. kalusteiden uusiminen)	91			91			
Päivähoidon kalusteet				0			
FrisbeeGolf- uusinta (myrskytuhojen korjaus)	15			15			
Kuntosalilaitteet	55			55			
Yläkoulun keskusradion uusiminen				0			
AOL päiväkodin pihan varjokatos				0			
Koulu ja Päiväkodit katokset + aidat	30			30			
Museon perusparannus	0			0			
Sivistyslautakunta yhteensä	211	0		211			
Sosiaali- ja terveyslautakunta				0			
Hoitajakutsujärjestelmän uusiminen ja kulunvalvonta	0			0			
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	0	0	0	0			
Tekninen lautakunta							
Konekeskuksen kalusto (viemärinukasulaite+Waltran renkaat yms.)	50	10	10	70			
Tekninen lautakunta yhteensä	50	10	10	70			
Irtaimiston hankinta yhteensä	261	10	10	281			
Muut pitkävaikutteiset menot							
Putkaanmutkan maa-alueen osto	16						
Yksityisteiden perusparannukset mm. Virvikkosuontien perusparannus	110	100		210	10		
Reitistöt	100	100		300	140		
ljoen yhteishankkeet	0			10			
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä	226	200	0	336			
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHT	487	210	10	597			
Netto	487	210	10	457			
Brutto	3 116	4 510	2 635	3 226			
NETTO	3 116	3 710	2 635	3 086			

Investointiosassa valtuuston nähden sitovat erät on osoitettu vaaleansinisellä värillä.

3.5. Rahoitusosa

RAHOITUSLASKELMA	TP2020	TA2021 muutettu	TA2022	Muutos %	2023 1000 eur	2024 1000 eur
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	4 139 831,67	2 410 908	1 941 750	-19,5	2 609	2 299
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	3 584,42					
Toiminnan rahavirta	4 143 416,09	2 410 908	1 941 750	-19,5	2 609	2 299
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-4 244 690,19	-4 765 000	-3 116 000	-34,6	-3 710	-2 635
Rahoitusosuudet investointimenoihir	0,00	240 000				
Pysyvien vastaavien luovutustulot	22 203,00					
Investointien rahavirta	-4 222 487,19	-4 525 000	-3 116 000	-31,1	-3 710	-2 635
Toiminnan ja investointien rahavirta	-79 071,10	-2 114 092	-1 174 250	-44,5	-1 101	-336
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	336,38					
Antolainauksen muutokset	336,38					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		2 500 000	2 500 000	0,0	2 000	1 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-537 691,00	-658 380	-816 280	24,0	-816	-970
Lainakannan muutokset	-537 691,00	1 841 620	1 683 720	-8,6	1 184	530
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien	14 258,64					
Vaihto-omaisuuden muutos	-6 903,51					
Saamisten muutos	199 378,19					
Korottomien velkojen muutos	-483 551,84					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-276 818,52					
Rahoituksen rahavirta	-814 173,14	1 841 620	1 683 720	-8,6	1 184	530
Rahavarojen muutos	-893 244,24	-272 472	509 470	-287,0	83	194
Rahavarat 31.12.	1 430 492,91					
Rahavarat 1.1.	2 323 737,15					
Rahavarojen muutos	-893 244,24					

4. TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisöt	Kunnan omistusosuus
Kiinteistö Oy Siikataival	100 %
Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	100 %
Taivalkosken Kyläverkot Oy	100 %
Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit	84,02 %

4.1. Kiinteistö Oy Siikataival

Perustehtävä

Yhtiö omistaa ja hallitsee kiinteistöjä sekä pitää yllä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja Taivalkoskella. Yhtiö omistaa vuokra-asuntoja yhteensä 229 kappaletta.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön talous on tasapainossa. Huoneistojen tarkistukset jatkuvat kiinteistöittäin ja kunnostuksia toteutetaan asukasvaihdon yhteydessä.

Talouden tunnusluvut

	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	1304,79	1342,20	1358,46		
Liikevoitto t€	187,13	208,71	252,15		
Tilikauden voitto/tappio t€	-20,45	0,00	0,00		
Taseen loppusumma t€	5347,70				
Omavaraisuusaste %	39,62				
Lainakanta t€	3032,81 yhteensä, josta 114,68 ovat korko 0%	2 728,28 €	2436,64		
Investoinnit t€	0,002	0,000	18,000		

4.2. Kiinteistö Oy Koillismaakeskus

Perustehtävä

Yhtiö omistaa monitoimirakennuksen, jossa sijaitsevat hotelli- ja ravintolatilat sekä alakerrassa uima-allastilat. Yhtiöjärjestyksen ja osakepääoman omistuksen nojalla tiloja hallitsee Taivalkosken kunta. Kunta on vuokrannut hotelli- ja ravintolatilat yksityiselle yrittäjälle.

Toiminnalliset tavoitteet

Kiinteistön vanhan osan kattourakan kilpailutus. Kiinteistön vanhan osan viemäriverkoston hankesuunnittelu ja kilpailutus.

Talouden tunnusluvut

	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€		206	235		
Liikevoitto t€		1	1		
Tilikauden voitto/tappio t€		1	1		
Taseen loppusumma t€		2 205	2 235		
Omavaraisuusaste %		98	98		
Lainakanta t€		200	300		
Investoinnit t€		20	50		

4.3. Taivalkosken Kyläverkot Oy

Perustehtävä

Yhtiön toimialana on tietoliikenneverkkojen rakentaminen sekä verkon hallinta, vuokraus ja palvelut. Yhtiö voi toimintaansa liittyen omistaa kiinteää omaisuutta ja arvopereita. Yhtiön toiminnan tarkoituksen ei ole voiton tuottaminen yhtiön osakkeenomistajille.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiö kattaa liiketoiminnasta aiheutuvat kustannukset valokuituverkon käytöstä saatavilla verkkomaksuilla.

Talouden tunnusluvut

	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	123	110	110	110	
Liikevoitto t€	72	58	58	58	
Tilikauden voitto/tappio t€	42	28	28	28	
Taseen loppusumma t€	1381	1219	1122	1025	
Omavaraisuusaste %	-19 %	-20 %	-20 %	-19 %	
Lainakanta t€	1611	1539	1467	1395	
Investoinnit t€	0	0	0	0	

4.4. Kiinteistö Oy Taivalkosken Hallit

Perustehtävä

Yhtiö omistaa kiinteistön rakennuksineen. Tilat on vuokrattu Telatek Oy:lle.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteena on toimia siten, että yhtiö voi tarjota vuokralaiselleen toimivat, turvalliset ja kohtuuhintaiset toimitilat. Investointi- ja korjaustarpeet tulevat olemaan tulevinakin vuosina suuria toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Talouden tunnusluvut

	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Liikevaihto t€	343	358	360	372	372
Liikevoitto t€	66	50	50	60	60
Tilikauden voitto/tappio t€	38	36	36	36	36
Taseen loppusumma t€	3657	3500	3600	3600	4000
Omavaraisuusaste %	51	54	55	55	55
Lainakanta t€	1700	1530	1660	1494	2078
Investoinnit t€	193	383	320	50	800

5. HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

KUNNANHALLITUS	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Kunnanjohtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Hallintosihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Keskusarkistonhoitaja/asianhallintasihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palveluneuvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Taloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
ICT-asiantuntija		1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnanhallitus yhteensä	6,00	7,00	7,00	7,00	7,00
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
<u>Yleisjohto</u>					
Sosiaali- ja terveysjohtaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Hoitotyönjohtaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
<u>Taloushallinto</u>					
Toimialasihteeri, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
<u>Asiakaskohtainen sosiaalityö</u>					
Johtava sosiaalityöntekijä, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Sosiaaliohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Perhetyöntekijä, vakinainen	2,00	2,00	2,00		
Toimistos sihteeri, vakinainen	2,00	2,00	2,00		
<u>Kuntouttava työtoiminta, Tolokun tupa</u>					
Ohjaaja, määräaikainen	0,50	0,50	0,50		
Sosionomi, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
<u>Kehitysvammatyö, avohuolto</u>					
Kehitysvammatyön palveluohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
<u>Kehitysvammatyö, päivätoiminta</u>					
Lähihoitaja, vakinainen	3,00	3,00	3,00		
Avustaja, vakinainen		2,00	2,00		
Avustaja, määräaikainen	2,00				
<u>Erityisryhmien tukiasuminen</u>					
Tukiasumisen ohjaaja	1,00	1,00	1,00		
<u>Kehitysvammatyö, työkeskus</u>					
Ohjaaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00		
<u>Kehitysvammatyö, Tuikku</u>					
Lähihoitaja, vakinainen	5,00	6,00	6,00		
Sairaanhoidtaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Sosionomi, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
<u>Erityisryhmien palveluasuminen, Sinikello</u>					
Sosionomi, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Lähihoitaja, vakinainen	2,00	2,00	2,00		

Hammaslääkärit Coronaria					
Terveyskeskushammaslääkäri, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Hammashoitajat Coronaria					
Hammashoitaja, vakinainen	4,00	3,00	3,00		
Suuhygienisti, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Lääkärityö					
Johtava lääkäri, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Terveyskeskuslääkäri, vakinainen	4,00	4,00	4,00		
Mielenterveystyö					
Terveyskeskuspsykologi, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Psykiatrinen sairaanhoitaja, vakinainen	2,00	2,00	2,00		
Poliklinikka					
Sairaanhoitaja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00		
Sairaanhoitaja, vakinainen	4,00	4,00	4,00		
Perushoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Välinehoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Osastonsihtööri, vakinainen	2,00	2,00	2,00		
Laboratorio Nordlab					
Bioanalytiikko					
Radiologia					
Röntgenhoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Fysioterapia					
Fysioterapeutti, vakinainen	3,00	3,00	3,00		
Neuvola					
Terveydenhoitaja, vakinainen	3,00	3,00	3,00		
Perhetyöntekijä, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Perhetyöntekijä, määräaikainen			1,00		
Kotihoito					
Kotihoidon lähiesimies		1,00	1,00		
Sairaanhoitaja, vakinainen	5,00	5,00	6,00		
Sairaanhoitaja, määräaikainen			1,00		
Palveluohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Ohjaaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Lähihoitaja, vakinainen	38,00	38,00	41,00		
Lähiavustaja, määräaikainen/oppisopimus	3,00	3,00			
Lähihoitaja, määräaikainen/oppisopimus	3,00	6,00	6,00		
Perushoitaja, vakinainen	3,00	3,00	3,00		
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen, määräaikainen (siivous+keittiö)		6,00	6,00		
Terveyskeskuksen sairaala					
Osastonhoitaja, vakinainen	1,00	1,00	1,00		
Sairaanhoitaja, vakinainen	9,00	9,00	10,00		
Lähihoitaja, vakinainen	10,00	10,00	11,00		
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	138,50	148,50	153,50	0,00	0,00

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP2020	TA2021	TA2022	TS2023	TS2024
Hallinto					
Hallinto- ja taloussihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Perusopetus					
Rehtori, myös toimialajohtaja	0,87	0,87	0,87	0,87	0,87
Lehtorit	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00
Luokanopettaja	14,00	13,00	13,00	13,00	13,00
Erityisluokanopettaja	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Erityisopettaja	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Tuntiopettaja	7,00	9,00	7,00	7,00	7,00
Koulusihteeri/palvelusihteeri	1,60	1,60	1,60	1,60	1,60
Palvelusihteeri	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Koulunkäynninohjaaja/iltpvtoiminnan ohjaaja	9,70	10,00	7,00	7,00	7,00
Koulukuraattori -palveluohjaaja	1,00	1,00	0,90	0,90	0,90
Koulukuraattori (toinen aste, peruskoulu)			1,00		
Luokanopettaja, apulaisrehtori	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Keittäjä-siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Lukio*					
Rehtori	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Lehtorit (yksi myös apulaisrehtori)	5,00	4,00	4,00	4,00	4,00
Koulusihteeri	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Kansalaisopisto**					
Rehtori	0,60	0,60	0,60	0,60	0,60
Koulusihteeri	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Koulutussuunnittelija			0,50	0,50	0,50
Varhaiskasvatus ***					
Päivähoidon ohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palveluohjaaja-koulukuraattori	0,50	0,50	0,60	0,60	0,60
Lastentarhanopettaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Lastenhoitaja	3,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Ryhmäperhepäivähoitaja	12,00	15,80	15,80	15,80	13,80
Perhepäivähoitaja	4,00	4,40	3,00	3,00	3,00
Henkilökohtainen avustaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Keittäjä-siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Koulusihteeri	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40
Kirjasto					
Kirjastotoimenjohtaja/kirjastonhoitaja 2019 alk.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirjastovirkailija	2,00	2,00	2,00	2,00	2,00
Kulttuuritoimi					
Kulttuurituottaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikuntatoimi					
Liikunnanohjaaja (sis. koordin.)	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Uinninvalvoja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vapaa-aikaohjaaja	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70

Nuorisotoimi					
Vapaa-aikaohjaaja	0,30	0,30	0,30	0,30	0,30
Nuoriso-ohjaaja (nuorisotyö)	1,00	0,50	0,50	0,50	0,50
Erityisnuorisotyöntekijä (etsivä nuorisotyö)			0,50	0,50	0,50
Ruokahuoltoyksikkö ****					
Ravitsemispäällikkö	1,00	1,00	1,00		
Vastaava ravitsemistyöntekijä	5,00	5,00	5,00		
Vastaava ravitsemistyöntekijä-ruokah. ohjaaja				1,00	1,00
Ravitsemistyöntekijä (sis. dieettikeittäjä)	7,50	6,50	6,50	4,50	4,50
Työllistämisyksikkö					
Koulukuraattori/palveluohjaaja	0,30	0,25	0,40	0,40	0,40
Työvalmentaja-työnohjaaja	0,60	0,60	0,40	0,40	0,40
Nuoriso-ohjaaja (työnohjaaja)			0,50	0,50	0,50
Työpaja					
Starttipajan ohjaaja (pajaohjaaja)	1,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Nuoriso-ohjaaja (starttipajan ohjaaja)	1,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Erityisnuorisotyöntekijä (yksilöohjaaja)/Etsivä	1,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Koulukuraattori/palveluohjaaja	0,25	0,25	0,10	0,10	0,10
Sivistyslautakunta yhteensä	106,95	108,90	103,30	95,30	93,30

* Lukion tuntiopettajat peruskoulun kanssa yhteisiä, sis. perusopetuksen lukuihin

** Kansalaisopiston sivutoimiset tuntiopettajat eivät sisälly lukuihin, yhteiset opettajat sis. perusopetuksen lukuihin

*** Lasten määrä pienentynyt kunnassa, mutta varhaiskasvatukseen tulevien suhteellinen määrä lisääntynyt, mutta on vaikeasti ennustettavissa.

**** Ravitsemispalvelut soten osalta poistettu vuoden 2023 alusta lukien.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP2020	TA2021	TS2022	TS2023	TS2024
Hallinto, kaavoitus ja mittaus					
Tekninen johtaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimialasihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palvelusihteeri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Toimistotyöntekijä (oppisopimus)			1,00		
Liikenne ja yleiset alueet					
Maarakennusinsinööri	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rinne-/liikuntapaikkatyöntekijä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikuntapaikkatyöntekijä	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Liikelaitokset					
Kunnossapito- ja kiinteistöpalvelut					
Käyttöpäällikkö	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Varastonhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Am.	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kunnallistekn. Tt., määräaikainen	1,00	0,50	0,50	0,50	0,50
Lähetti	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Rakennukset					
Talonrakennusmestari	1,00	1,00			
Kiinteistöpäällikkö			1,00	1,00	1,00
Teknisen suunnittelun avustaja (oppisopimus)			1,00	1,00	
Kirvesmies	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirvesmies	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kirvesmies, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Palveluohjaaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00		
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00			
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00			
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00			
Siivooja, määräaikainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Laitosapulainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen, määräaikainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen, määräaikainen	1,00	1,00	1,00		
Laitosapulainen, määräaikainen	1,00	1,00	1,00		
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Kiinteistöhoitaja	1,00				
Rakennusvalvonta					
Rakennustarkastaja	1,00				
Toimistorakennusmestari	1,00	1,00	0,50	0,50	0,50
Tekninen lautakunta yhteensä	48,00	45,50	44,00	35,00	34,00
Taivalkosken kunta yhteensä	299,45	309,90	307,80	137,30	134,30

KOULUTUSSUUNNITELMA

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaa ohjaavat laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007, myöh. kunnallinen YTL), laki taloudellisesta tuetusta ammatillisesta osaamisen kehittämisestä (1136/2013) sekä laki koulutuksen korvaamisesta (1140/2013). Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman sisältö ja laajuus voivat vaihdella yrityksen koon, toiminnan, henkilöstömäärän, koulutustarpeen ja -asteen, alan kehityksen, työvoiman saatavuuden sekä muiden tarpeiden mukaan.

Kunnallisen YTL 4 a §:n mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, jonka sisällön työnantaja lopuksi vahvistaa. Lailla taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä edistetään työntekijöiden ammatillisen osaamisen kasvua. Tässä yhteydessä ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita. Lailla koulutuksen korvaamisesta puolestaan tuetaan työnantajan taloudellisia mahdollisuuksia järjestää työntekijöilleen heidän ammatillista osaamistaan kehittävä koulutusta.

Organisaation tuottavuus perustuu henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin, toiminnan palvelulähtöisyyteen sekä tiedon ja taidon hallintaan ja tietoteknologian tehokkaaseen hyödyntämiseen. Tuottavuuteen voidaan vaikuttaa lisäämällä henkilöstön mahdollisuuksia parantaa osaamistaan suunnitelmallisesti niin, että kunnan visiot ja strategiat sekä työyksiköiden tavoitteet ja perustehtävä ohjaavat henkilöstön osaamistarpeiden määrittämistä ja koulutusta.

Kaikkien toimialojen henkilöstön täydennys- ja jatkokoulutustarpeet ja -suunnitelmat tuodaan ao. lautakunnalle tiedoksi.

KESKUSHALLINTO

Lakisääteistä kouluttautumisvelvollisuutta ei ole vaan koulutusta varten varatut määrärahat käytetään sellaiseen ajankohtaiseen koulutukseen, joka on tarpeen toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten (muuttuva lainsäädäntö, uudet tai muuttuvat tietojärjestelmät) vuoksi.

Koulutukseen on varattu yhteensä noin 15.000 euroa ja se sisältää valtuutettujen, kunnanhallituksen jäsenten ja kunnanjohtajan koulutuksen sekä keskushallinnon toimintayksiköiden henkilöstön koulutukset. Koulutusten kesto vaihtelee 1 – 2 päivää ja ne ovat sisällöltään henkilöstön työtehtäviin liittyviä ajankohtaiskoulutuksia. Koulutuksista tehdään erilliset päätökset esimiehen tai muun vastaavan päätösviranomaisen toimesta. Koulutukseen osallistuminen pyritään toteuttamaan aina kun on se mahdollista etäyhteyden avulla.

SOSIAALI JA TERVEYSPALVELUT

Taivalkosken sosiaali- ja terveystoimella on palkkalistoilla noin 156 henkilötyövuotta, joista 108 on vakinaisia ja loput määräaikaisia. Työntekijöiden määrä vaihtelee jonkin verran mm. sijaisten palkkauksen vuoksi. Määräaikaisuuden perusteena oli sijaisuuden hoitaminen, työllistämistuki tai tehtävän suorittaminen rajattu määräaika.

Työntekijä palkataan lähtökohtaisesti vakituiseen työsuhteeseen. Määräaikainen palvelussuhde voidaan solmia vain perustellusta syystä. Määräaikaisen työsopimuksen tai viranhoitomääräyksen perusteltu syy on esim. sijaisuuden hoitaminen, koulutuksiin liittyvä harjoittelu- tai oppisopimus, ulkoinen rahoitus silloin kun työllistäminen perustuu esim. palkkatukeen, projektiluonteinen tehtävä, kesätyö, muodollisen kelpoisuuden puuttuminen tai ruuhkatilanteen purkaminen.

Määräaikaisten työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämisen toimenpiteet riippuvat määräaikaisen työsuhteen pituudesta. Pitempiäaikaisten, määräaikaisten työntekijöiden kanssa tulee käydä osaamiskeskustelu ja varmistaa myös määräaikaisille työntekijöille hoidettavan tehtävän kannalta tarpeellinen kouluttautuminen.

Kaikkien työntekijöiden työkykyä tuetaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti. Työpaikkaselvityksissä kartoitetaan työpaikkojen vaara- ja riskitekijät ja arvioidaan ennaltaehkäisevästä näkökulmasta henkilöstöä kuormittavat tekijät. Työpaikkaselvitykset suunnitellaan yhdessä työsuojelun kanssa. Työterveyshuollossa seurataan ja edistetään osatyökuntoisen työntekijän terveydentilaa ja työssä selviytymistä.

Varhaisen tuen toimintamalli on käytössä ja sen tavoitteena on kiinnittää huomiota kaikenikäisten ja -kuntoisten työntekijöiden työssä jaksamiseen ja tukea lähiesimiehiä työhyvinvoinnin heikkenemisen ennusmerkkien havainnoimiseen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Tavoitteena on, että jokaisen sosiaali- ja terveystoimen palveluksessa olevan työntekijän työ- ja toimintakykyä edistetään ja tuetaan työuran kaikissa vaiheissa. Kunnassa on työntekijöiden työkyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseksi käytössä työntekijöiden jouluruokailu, liikunta- ja kulttuurisetelit. Palaverikäytäntöjen ja aktiviteettien järjestämisen aktiivisuus ja osallistuminen vaihtelevat työpisteittäin.

Koulutustarpeita kartoitetaan yksikköjen omissa työkokouksissa sekä kehityskeskusteluissa. Jokaisen työntekijän osalta koulutustarpeet käydään läpi vuosittain käytävän kehityskeskustelun yhteydessä. Kehityskeskustelu tuo esille sen, millaisia työhön ja työyhteisöön liittyviä tavoitteita työntekijä henkilökohtaisesti asettaa ja mitä työnantaja häneltä odottaa. Kehityskeskustelussa kiinnitetään huomiota erityisesti työtehtävien hallintaan ja työntekijän osaamisvalmiuksien tukemiseen ja tunnistamiseen.

Ammatillisella täydennyskoulutuksella tarkoitetaan suunnitelmallista koulutusta, jonka avulla ylläpidetään ja kehitetään työssä tarvittavaa osaamista. Täydennyskoulutus vastaa henkilöstön välittömiin koulutustarpeisiin ja suuntaa tulevaisuudessa tarvittaviin tietoihin ja taitoihin. Säännöllinen täydennyskoulutus antaa henkilöstölle mahdollisuuden hankkia ammattialan viimeisintä tietoa ja kehittää taitoja, parantaa työn hallintaa ja ammatillista yhteistyötä sekä edistää henkilöstön työhön sitoutumista ja työhyvinvointia. Ammattitaidon uudistaminen auttaa työntekijää vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden palvelutarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Täydennyskoulutuksella voidaan parantaa koko organisaation toiminnan vaikuttavuutta, palveluiden laatua, potilas-/asiakasturvallisuutta ja -tyytyväisyyttä.

Työnantajan tulee huolehtia siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon koko henkilöstö osallistuu peruskoulutuksen pituudesta, työn vaativuudesta ja toimenkuvasta riippuen riittävästi heille järjestettyyn täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutusta ohjaavat säännökset ovat:

- laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 1559/1994
- työterveyshuoltolaki 1383/2001
- laki työsuojelun valvonnasta 131/1973
- laki kansanterveystlain muuttamisesta 992/2003
- sosiaalihuoltolaki 1301/2014
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta 1194/2001
- laki erikoissairaanhoidon muuttamisesta 993/2003
- sosiaali- ja terveysministeriön terveydenhuollon täydennyskoulutussuositus 2004:2
- sosiaali- ja terveysministeriön sosiaalihuollon täydennyskoulutussuositus 2006:6
- Kunnallisen työmarkkinalaitoksen yleiskirje 11/2004 ja 18/2008
- kunta-alan työmarkkinaosapuolten koulutussopimus
- STUK:n ohje ST 1.7 säteilysuojelukoulutus terveydenhuollossa

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle lainsäädännöllä asetetut kelpoisuusehdot varmistavat sen, että työntekijöillä on perusosaaminen työhönsä. Se ei vielä takaa, että työntekijöillä olisi käytössään kaikki tarvittavat osaaminen. Ammatillinen pätevyys muodostuu työssä vaihteittain tiedon ja kokemuksen yhdistyessä todelliseksi osaamiseksi.

Uusien työntekijöiden perehdytys Taivalkosken sosiaali- ja terveystoimeen työnantajana vastaavat työyksiköt osaltaan, lisäksi huomioidaan henkilöstön perehdytys erilaisiin tietoturvariskeihin ja niiden ennaltaehkäisyyn. Perehdytykseen liittyy uusien järjestelmien käyttöönoton koulutus sekä ohjelmisto- ja sovelluskoulutukset.

- Täydennyskoulutuksena vastuualuekoulutukset
- Työyhteisötaitoihin liittyvät koulutukset: Vuorovaikutus työyhteisössä ja hyvä käytäytyminen
- Esimiehille: Esimies, puheeksiotto ja hankalat tilanteet
- Elvytyskoulutukset Anne-nukella
- Saattohoitokoulutus, VOS ja asumispalveluyksiköt
- Sisäinen koulutus: diabetes-, astma-, kipu-, reuma-, haava- ja sydänhoitajakoulutukset asumispalveluyksiköissä
- Turvakorttikoulutukset työntekijöille, joilla koulutusta ei vielä ole sekä vanhentuneiden korttien uusiminen
- Poistumisharjoitus pelastustoimen kanssa; VOS, PKL ja asumispalveluyksiköt
- Rai-raportointiin liittyvät koulutukset
- Ergonomiakoulutusta
- Erikoisalojen alueelliset koulutukset pääsääntöisesti etälähetyksinä
- Potilasturvallisuuskoulutukset/laiteturvallisuuskoulutus sairaanhoitopiiriin järjestäminä
- Lääkehoidon verkkokurssit jatkuvat, lähi/sairaanhoitajilla uusittava 4 vuoden välein, näytön vastaanottavat sairaanhoitajat 3 vuoden välein.
- KVTES työaikaan ym. ajankohtaisiin muutoksiin liittyvät koulutukset esimiehille ja listantekijöille.
- Digiosaamiseen liittyviä koulutuksia.

- Potilasturvallisuuskoulutukset sairaanhoitopiiriin järjestäminä.
- Lääkehoidon verkkokurssit jatkuvat, lähi/sairaanhoitajilla uusittava 4 vuoden välein, näytön vastaanottavat sairaanhoitajat 3 vuoden välein.
- KVTES työaikaan ym. ajankohtaisiin muutoksiin liittyvät koulutukset esimiehille ja listantekijöille.
- Sosiaalitoimen toimintayksiköille hankitaan tarvittavat ensiapu- ja lääkehoitokoulutukset sekä asumisyksiköille palo- ja pelastustoimen järjestämät alkusammutus/poistumisharjoitukset.
- Sosiaalitoimen henkilöstölle mahdollistetaan ajankohtaista täydennyskoulutusta alueellisten koulutusten kautta mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksiä hyödyntäen.
- Osallistutaan lastensuojelun monialainen kehittäminen 2020 – 2022 hankkeen järjestämiin koulutuksiin.
- Sosiaalihuollon palvelutehtävälukituksen ja Kanta-arkiston käyttöönottoon sekä kirjaamiseen liittyvää koulutusta sosiaalihuollon henkilöstölle.
- RAIssoft-ohjelmiston käyttöönottoon liittyvä koulutus.

SIVISTYSPALVELUT

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen henkilökunnalle järjestetään 1-2 koulutuspäivää, joissa aiheina ovat mm. digitaalinen toimintaympäristö sekä uuden varhaiskasvatussuunnitelman muutokset. Lisäksi osallistutaan tarvittaessa muihin yksittäisiin ajankohtaisiin koulutuksiin erillisillä päätöksillä Uusien työntekijöiden koulutuksia päivitetään tarvittaessa esim. ensiapu ja Lapset Puheeksi -koulutus.

Perusopetus ja lukiokoulutus

Opettajille järjestetään veso-koulutusta. Veso-koulutuksena osallistutaan yhteistyössä Koillismaan alueella kuntien kanssa järjestettäviin seudullisiin koulutuksiin ja Opi-päiviin Oulussa. Paikallisesti pyritään järjestämään koulutuksia opetustyön tueksi resursien puitteissa (esim. ADHD:stä).

Lukion opettajat osallistuvat uuden opetussuunnitelman siirtämiseen opetustyöhön kohdennettuihin koulutuksiin. eLukion opettajien koulutus- ja suunnittelupäiviin osallistutaan erillisillä päätöksillä. Erillisten päätösten ja resurssien mukaan mahdolliset opettajien ajankohtaiset ainekohtaiset koulutukset sekä muun henkilökunnan ajankohtaiset, työntekijäkohtaiset koulutukset.

Muu henkilöstö

Työtehtäviin liittyvät ajankohtaispäivät/seminaarit/neuvottelupäivät/koulutukset (mm. Aluehallintoviraston, ELY:n, TE-keskuksen, Kulttuuri- ja opetusministeriön/ Opetushallituksen, FCG:n järjestämät) erillisillä päätöksillä.

Nuorten työpajayhdistyksen ja ALU-sopimuksen mukaista soveltuvaa koulutusta erillisillä päätöksillä. Tarvittaessa erityisosaamista vaativien liikuntalajien (esim. kiipeily) ohjaus- ja turvallisuuskoulutusta. Uinninvalvonnan pelastus- ja ensiapukoulutuksen päivitystä tarvittaessa.

Kansalaisopiston henkilöstölle järjestetään käynnissä olevien hankkeiden sisältöjen mukaista koulutusta ja tuntiopettajat osallistuvat tarvittaessa omiin ainealueisiin liittyviin koulutuksiin erillisillä päätöksillä.

Kansalaisopiston opettajille järjestetään verkko- ja etäopetukseen liittyvää koulutusta ja opettajat osallistuvat tarvittaessa omiin ainealueisiin liittyvään koulutukseen erillisillä päätöksillä.

Ruokahuoltohenkilöstölle järjestetään ensiapukoulutusten päivityksiä tarvittaessa. Osallistutaan tarvittaessa erityisruokavalioihin tms. liittyviin ajankohtaisiin työntekijäkohtaisiin koulutuksiin erillisillä päätöksillä.

Pyritään osallistumaan tietojärjestelmiin ja ohjelmistoihin sekä muihin kehittämiskohteisiin liittyviin ajankohtaisiin ja tarpeellisiin koulutuksiin sekä ensiapukoulutusten päivityksiin mahdollisuuksien mukaan. Kaikissa yksiköissä kannustetaan myös omaehtoiseen kouluttautumiseen.

Koulutus järjestetään kaikissa yksiköissä tarpeen mukaisesti ja resurssien puitteissa. Toimialalla on varattu koulutuksiin yhteensä noin 24.000 euroa

TEKNISET PALVELUT

Toimialan koulutusbudjetti on noin 10.000 euroa. Erityisesti muutosvalmennukseen on tärkeää varata tarvittavaa resursseja. Toimialan henkilöstömäärä on 46,5. Toimintaympäristön muuttuessa tulee varmistaa, että organisaation osaaminen kehittyy ja pysyy vaadittavalla tasolla. Digitalisaatio ja tekniikan lisääntyminen lisäävät tarvetta henkilöstön osaamisen kehittämiseen jatkuvasti. Osaamisen varmistaminen tapahtuu erilaisten taito- ja osaamiskartoitusten avulla. Oppilaitosyhteistyön avulla tullaan kartoittamaan henkilöstön taitoja ja tarvittaessa räätälöidään tarvittavia koulutuksia toteutettavaksi työn ohessa. Paikallisen oppilaitoksen OSAO:n kanssa jatketaan yhteistyötä eri lisäkoulutusvaihtoehtojen toteutuksesta ja rahoituksen järjestämisestä mm oppisopimuskoulutuksiin.

Toimiala käyttää koulutusresurssit toimintaympäristön muutoksiin liittyviin ajankohtaisiin koulutustilaisuuksiin, säädösmuutosten aiheuttamiin koulutustarpeisiin ja työturvallisuus-/työmenetelmäkoulutuksiin.

Lisäksi käyttösuunnitelman puitteissa voidaan vuoden kuluessa tarkastella muutostilanteessa olevien toimintayksiköiden lisäkoulutustarvetta.

Lautakunta osallistuu omilla päätöksillään toimialansa tarpeelliseksi katsomaansa koulutukseen.

Lisäksi käyttösuunnitelman puitteissa voidaan vuoden kuluessa tarkastella muutostilanteessa olevien toimintayksiköiden lisäkoulutustarvetta.

Toimistohenkilöstö

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Toimintayksiköiden esimiehet (tekninen henkilöstö) ja rakennusvalvonta

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Kirvesmiehet, kiinteistöhoitajat ja kunnallistekniikan ammattihenkilöt

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan erillisellä esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Erilaiset ammattikohtaiset koulutukset (korttikoulutukset), kuten esim. tieturva-, työturvallisuus-, tulityö-, hätäensiapukoulutus jne.

Oppisopimuskoulutus.

Siivoojat ja laitosapulaiset

Ajankohtaisia toimintaympäristön muutoksiin ja säädösmuutoksiin keskittyviä työntekijäkohtaisia koulutuksia tarpeen mukaan erillisellä esimiehen päätöksellä 1 – 5 pv/v.

Erilaiset ammattipäivityskoulutukset ja lisäksi esim., työturvallisuus-, hygieniapassi-, ensiapukoulutukset jne.

Kaikissa yksiköissä kannustetaan myös omaehtoiseen kouluttautumiseen.

Oppisopimuskoulutus.